ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 ղուրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . 180 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . 90 »
Իւչ այլըգ . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԵԹ ԻՉԻՒՆ

Բօսթա իլէ կիրալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . 220 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . 110 »

30 Բարա

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԷ ՊՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ
ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ՕՍՄԱՆԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 ճի ճիւնճի սահիֆէյէ . 5 ղրշ.
Տէօրտիւնճիւ սահիֆէյէ . . . 2 »
ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ սա-իրէ մուամէլաթը սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 վէ 3ւնճիւ սահիֆէլէրէ . 8 ղրշ.
Տէօրտիւնճիւ սահիֆէյէ . . . 4 »
Զիյատէ միգտարտա իչիւն իլանաթա պազարլըգ օլունուր.
Մէքտուպլար Նաֆիյէյէ տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայանլար էյիատէ օլունմայաճագ.

30 Բարա

Խտարէխանէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ Նումէրօ 8 տէ տիր: —Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէքեաթիպին Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէքեանա միւրաճաաթ օլունմաղը կիւզի, քեաֆֆէյի մէքեաթիպին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր.

ԱՍԻԹԱՆԷ 9 ՓԵՏՐՈՒԱՐ

ԻԽԹԱՐ

12նճի ճիւզ Նէշր օլունտու

ՄՕՆԹԷ ԳՐԻՍԹՕ նամ հիքեայէի մէշհուրէ՝ էրմէնի իւլ հուրուֆ վէ Թիւրքի իւլ իպարէ օլարագ պու տէֆա Միհրան Նագաշեան էֆէնտի մարիֆէթիլէ քէնտի մաթպաասընտա թապ օլունուպ, ճիւզ ճիւզ նէշր օլունմաղա պաշլամըշ օլտուղու կիպի, հաֆթատա 3—4 ճիւզ նէշր օլունաճագ, վէ Թէքմիլինին ապօնէ պէտէլի Սթամպօլ իչիւն 4 մէճիտիյէ վէ թաշրա իչիւն պիր Օսմանլը լիրասը օլաճագ տըր:

Պէհէր ճիւզի 20 բարա ֆի իլէ հէր քիթապ սաթըլան մահալլէրտէ ֆիւրուխթ օլունուր.

Ապօնէ իչիւն Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ 7 Նումէրօլու Միհրան մաթպաասընա միւրաճաաթ օլունմալը տըր.

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պէրլինտէն կէլէն հէյէթը սէֆարէթը մախսուսէյէ Ալէմանեա սէֆարէթխանէսինտէն վէրիլէճէք պալօ իչիւն էվվէլքի աքշամ վէրիլտի տէյի խապէր իսէ տէ, ալըսան մալումաթը ախիրէյէ կէօրէ, բօզար կիւնիւ սաաթ 10 սուլարընտա Պէյօղլու սէֆիրինին զէվճէսի վէֆաթ իթմիշ օլմասը իւզէրինէ մէզքիւր պալօ թէէխխիւր օլունմուշ տըր. Ցավէթլիւլէրտէն բէք չօգ զէվաթ օ աքշամ Ալէմանեա սէֆարէթխանէսինէ գատար ազիմէթ իլէ իչի օրատա անլատըգտան սօնրա կէրի տէօնմիւշլէր տիր.

Միւթէվէֆֆիյէ մումայիլէյհանըն ճէնազէսի պու կիւն ումում սէֆէրա իլէ պազը մէմուրինը քիրամ հազըր պուլունտուղու հալտէ ալայ իլէ գալտըրըլաճաղը իչիտիլմիշ տիր.

Ինկիլթէրրա սէֆարէթինին տէւն աքշամ իչիւն իթտասընա գարար վէրտիկի պալօ տախի թէէխխիւր իթմիշ տիր.

—

Փեթրուարըն 12սի Թարիխիլէ Փահրիզատէն Էվրօբա կազէթալարընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա չէօյլէ տէնիլիյօր:

«Շայի օլան պիր րիվայէթէ կէօրէ, Խըտիվը սապըգ Իսմայիլ բաշա հազրէթլէրինի Թէքրար մագամը խըտիվիյէ կէթիրմէք իչիւն պիր ճէմիյէթը խաֆիյէ մէյտանա չըգարըլմըշ տըր.»

Թէրճէմանը Հագիգաթ

—

Սթամպօլտան փէտր. 10 Թարիխիլէ Թայմս-ա եազըլմըշ տըր.

«Պուրատա ալընան պիր խապէրէ կէօրէ, Մէտինէ ճիվարընտա պուլունան միւհիմ պիր գապիլէ՝ Նէճրան շէյխի գապիլէսինէ պիրլէշմիշ տիր. Մէզքիւր գապիլէնին սէրքէրտէսի պուլունան Իպրահիմ Շէրիֆ Մէտինէտէ մահպուս օլմուշ իտի. Մէտինէտէքի Օսմանլը հիւքիւմէթի ասիլէր ճիզիւնտէն միւշքիլէ պիր հալտէ պուլունուպ, Եէմէնտէ Օսմանլը գումանտանը Հիւսէյին բաշա տախի Թահթը գումանտասընտա պուլունան գուվվէի ասքէրիյէնին քիֆայէթսիզլիկինտէն տօլայը պիր չէյ եափամամագտա իմիշ. Մահալլը մէզքիւրտէ իշլէրին հալի հիւքիւմէթը գումանտէյէ բէք զիյատէ էնտիշէ վէրմէքտէ օլուպ, զանն օլունտուղունա կէօրէ, հարէքէթը խուանիյէի մէզքիւրէյի Թէսքին իթմէք իւզրէ քիւլլիյէթլի պիր գուվվէի ասքէրիյէ պուլունտուրմաղ իգթիզա էտէճէք տիր.»

—

Նօվօէ Վրեմեա նամ Րուս կազէթասը՝ չէօյլէ Րուսիա Թէրսանէլէրինտէ քէշֆիյաթ հէրմի իլէ իմալաթ իճրա իտիլմէքտէ օլտուղունը պէեան իտիյօր. Մէզքիւր կազէթանըն պէեանընա կէօրէ, Գարատէնիզ տօնանմասընը արթըրըլմասը տախի Թասավվուր օլունմագտա իմիշ: Շիմտի Րուսիանըն Գարատէնիզտէքի տօնանմասընտա 11 բարէ պէօյիւք վէ 34 բարէ օրթա չափտա Թօբ իլէ 11 բարէ տէ չափուգ ամէլ իտէր Թօբ պուլունմագտա տըր:

—

Թայմսըն Տէրսաատէթ մուխպիրի փէտր. 11 Թարիխիլէ մէզքիւր կազէթայա աթիտէքի հավատիսի վէրիյօր.

«Օսմանլը պօնտասը միւտիրի Մ. Ֆօսթըր մէէզունէն Լօնտրայա կիթմէք ազմինտէ պուլունմագտա իտի իսէ տէ, Րուսիա Թազմինաթը հարպիյէ մէսէլէսինին Թէսվիյէսինէ Թախսիս օլունաճագ վարիտաթըն Թահսիլի իչիւն Օսմանլը Պանգասը իճրա իտիլէճէք սուրէթը Թէսվիյէսինին պիր ան էվվէլ վուգու պուլմասը իչիւն Րուսիա էլչիսի Մ. տը Նօվիգօֆ՝ հարէքէթինի Թէէխիր իթմէսինի միւտիրը մումայիլէյհէ րիճա իթմիշ տիր.»

Բէգա մուխպիրը մէզքիւր փէտր. 13 Թարիխիլէ Թայմսա չէօյլէ եազմըշ տըր.

Տիւն Պաշ վէքիլ Սաիտ բաշա վէ Խարիճիյէ Նազըրը Ասըմ բաշա հազրէթլէրի իթտիկի պիր միւլագաթտա Մ. տը Նօվիգօֆ Թազմինաթ մէսէլէսինին հալլ ու Թէսվիյէսի խուսուսընտա սուրէթը մուէսսիրէտէ իսրար իթմիշ տիր. Միւշարիլէյհիմա բաշլարը ճէվապլարընտա Թէէտիյէի Թազմինաթ իչիւն վէրիլէճէք Թէէմինաթ հագգընտա եագընտա իրատէի Շահանէ սուտուր իտէճէկինի պէեան իթմիշլէր տիր.»

—

Պօսթա կազէթասը Նիմ րէսմի սուրէթտէ ուզուն պիր պէնտ նէշր իտէրէք, Գարատաղ բրէնսինին իթթիֆագ իթտիկի մէսէլէը միւթագիմ իսպաթ իթմիշ, վէ էվարէթը մէզքիւրէնին իշղալինը Թալէպ իտէն կազէթալարը մուախէզէ իտէրէք, պէօյլէ պիր հալտէ միւտախէլէթը էհէմմիյէթէ գաբու աչըլաճաղընը եադան էյլէմիշ տիր.

—

Վիէննատան եազըլտըղընա կէօրէ, Էվրօբա չըմէնտիֆէրլէրի իլէ Րումէլի չըմէնտիֆէրլէրինին իլթիսագը իչիւն չէհրը մէզքիւրտէ մէճլիսը Թէշքիլ իթմիշ օլան մուխթէլիթ գօմիսիօն պու հաֆթա իճթիմա իտէճէք տիր. Մէմուլ օլունտուղունա կէօրէ, Պապը Ալինին էֆքեարը միւսաատէքեարանէսի իլէ պու պապտէքի պազը միւշքիլաթ պէրթարաֆ օլունաճաք տըր.

Պիր չօգ Արնաւուտլարըն հէրսէք ասիլէրի իլէ պիրլէշմիշլէրի Թրիէսթէտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա իշար օլունմուշ տըր.

Ցաղմօցին ասիլէրինէ մախսուս 240 ատէտ ինկիլիզքեարի հանրի Մարթինի թիւֆէնկլէրի համիլ օլան պիր իմալաթ սէֆինէսի վէնէտիք տէնիզինտէ Աւսթրիա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան տէրտէսթ օլունմուշ տըր.

Մ. կամպէթթանըն եագընտա Րոմայա կիտիպ իթալիա գրալընըն հուզուրընա չըգմագ խուսուսընը քէմալը շիտտէթլէ րէտտ իտէճէկի Րօմատան եազըլմըշ տըր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Խըտրէվ սէրայընտա պիր միւքէմմէլ բաաստախանէ ինշասը իչիւն իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր.

Մէքթէպը Տ... անիտէ տախի պիր քիւչիւք բաաստախանէ ինշասը գըլընտա Թէտպիրը իճրայիյէյէ իպթիտար օլունմուշ տըր.

Բէզմիալէմ իսլիտէկինէ կէօրէ, Ֆէներտէ ինշա իտիլէն միւքէմմէլ Րում մէքթէպի տէրունինտէ պիր բաաստախանէ ինշասընա իպթիտար օլունմուշ, վէ պունուն իչիւն Րում ահալը սէրվէթինտէն մէպալիղը քիւլլիյէ ճէմ իտիլմիշ տիր.

—Էրտէքտէ Արնավուտ չօպանլար Թարաֆընտան պաշլըտան Թէլպիսիլի եարասը իւզէրինէ էվվէլքի կիւն ամէլիյաթը ճէրրահիյէ իճրա իտիլէրէք, ճէճէճէ տախիլինէ կիրմիշ օլան պիր բարչա քէմիք չըգարըլտըղը կիպի, էյիլմիշ օլան պիր բարչա քէմիք տախի տօղրուլտըլմըշ, վէ գրատան Սէպիյէ էվվէլճէ գլօրօֆօրմ գօգլատըլարագ պայըլմըշ օլտըղընտան, ամէլիյաթ իճրա օլունտուղու սըրատա տայանմըշ, վէ ամէլիյաթտան սօնրա տախի հալինտէ էսէրը զաաֆ կէօրիւլմէմիշ տիր. Էվվէլքի կիւն սաապահլայըն խասթանըն հալինտէ չաթանը տըգգաթ պիր կէօնա Թէպէտտիւլաթ կէօրիւլմէմիշ օլուպ, եալընըզ սաաթ 8տէ սինիր ըզտըրապաթը Թէքրար պաշլայըպ, պիր եարըմ սաաթ գատար տէվամ իթմիշ իսէ տէ, էվվէլճէ կէօրիւլէն սինիր ըզտըրապաթընտան տահա խաֆիֆ իմիշ.

Խասթա օ կէճէյի միւսթէրիհանէ կէչիրմիշ վէ տիւնքի կիւն տախի հալինտէ Թէպէտտիւլ կէօրիւլմէմիշ օլուպ, սապահըն սաաթ 8 պուչուգլընա գատար սինիր ըզտըրապաթը տախի Թէքրար իթմէմիշ տիր.

—Պիր վագթտան պէրու Տէրսաատէթտէ պուլունան Պրուսա վալիսի Ահմէտ Վէֆիգ բաշա՝ տիւնքի կիւն Մուտանիա բօսթա վաբօրըյլա մահալլը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իթմիշ տիր.

—Ինկիլթէրրա վէ Իթալիա վէ Հօլլանտա սէֆիրլէրի տիւնքի կիւն Պապը Ալիյէ կէլէրէք Խարիճիյէ Նազըրը իլէ միւլագաթ իթմիշլէր, վէ Ինկիլթէրրա սէֆիրի լօրտ Տըֆրին Պաշ վէքիլ Սաիտ բաշա հազրէթլէրինի տախի զիյարէթ իթմիշ տիր.

—Ատանա կազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, վիլայէթը մէզքիւրէ վալիսի Ազէտին բաշա հազրէթլէրի պու քէրրէ Ատանատա պիր հարպիյէ մէքթէպը իթտասի իչիւն րուխսաթ իսթիհսալ իթմիշ տիր: Պու պապտէ աչըլան իանէ տէֆթէրինտէ 73 Օսմանլը լիրասը Թօբլանըբ, պունուն 20սինի բաշայի միւշարիլէյհ վէրմիշ տիր: Բէգա մէզքիւր կազէթանըն պէեանընա կէօրէ, պիր վագըթ Գօզանտա էմնիյէթը ումումիյէ մէֆգուտ իտի իսէ տէ, վալի բաշանըն իթթիխազ իթտիկի Թէտապիրը միւէսսիրէ սայէսինտէ ասայիշը ումումի Թէմամիլէ Թէէսսիւս իթմիշ տիր.

—Պէյօղլունտա Սանթա—Մարիա քիլիսէսինէ մէնսուպ պիր Լէհլի բաբազընըն ախիրէն քէշֆ օլունան պիր Թագըմ գալպազանլարա միւշթէրէք օլմագ Թէօհմէթիյլէ Թէվգիֆ օլունտուղու իւզէրինէ, Բարա վէքիլի Մօնսէնյօր Վանութէլլի՝ մումայիլէյհ ռուհպանը հագգընտա հիւսնի մուամէլէ իճրա օլունմագ իչիւն պապը Թէզալլիւմ իճրա ... հալինէ մէրհամէթլէ պագըլմաղընը րիճա իթմիշ իսէ տէ, ... պիր չարէ պուլունամամըշ, Մօնսէնյօր Վանութէլլի՝ էլպիսէի ռուհպանիյէյի հիւրմէթ իչիւն ... ռուհպանիյէի հագգընտա բօլիսի Նազարը տըգգաթա ալմըշ իսէ տէ, բօլիս հալա Մօնսէնյօր Վանութէլլինին Թէպլիղաթընա աէմ ... Թիպար իթմէմիշ օլտուղունտան, էլպիսէի ռուհպանիյէյի լայըգ օլտուղու հալտէ պիր Թագըմ ճանիլէր պիր մահալտէ մահպուս ... պէրապէր ... Թութուլտուղու օլմուշ տըր: Պէօյլէ պիր ֆէնալըղա օլմաղա պիլմէզ տիր.

Ամմա տէմէք տըր քի, Մօնսէնյօր Վանութէլլի պու ֆէնալըղըն վուգու պուլմամասը իչիւն վար գուվվէթիլէ չալըշմըշ տըր. (Լէվ.-Պ.)

—Էտիրնէ վիլայէթինէճէ տախի պու տէֆա մէրքէզ միւթէսարրըֆլըղը Թէշքիլ օլունարագ, իշպու մէմուրիյէթէ վիլայէթը մէզքիւրէ միւսթէշարը վասըֆ էֆէնտի հազրէթլէրինին էլվէթէն իհալէ պույրուլմուշ տըր.

—Բօղազ Իչինտէ սաապահըն Պէյօղլունտան վալիտէ չէշմէսի ճիվարընտա պիր վէրանէտէ չէվրինէ իչի բարչա իտիլմիշ պիր ինսան նաշըսինին պիր բարչասը եանի իչի օյուգ իլէ պիր գոլ Թարաֆը պուլունտուղու կիպի, տիկէր պիր բարչասը եանի գաֆա իլէ պիր գոլ Թարաֆը տախի Քանլըճաթի ճիվարընտա Պայըր սօգաղընտա կէօրիւլմիւշ տիր.

Իւչ կէճէտի մէզքիւր Պայըր սօգաղընըն պէգճիսի պիրինին սըրթընտա պիր քիւֆէ օլտուղու հալտէ իքի քիշինին պիլա ֆէներ գարանլըգտա կիթմէքտէ օլտուգլարընը, մէրգումանը տուրմալարընը իխթար իթմիշ իսէ տէ, պունլար քիւֆէյի սօգագտա աթարագ ֆիրար իթմիշլէրտիր, պէգճի պունլարը արգալարընտան Թաագիպ վէ պիր իքի էլ տէ սիլահ պօշալթմըշ իսէ տէ Թէրտէսթլէրինէ մուվաֆֆագ օլամամըշտըր.

Գատըքէօյ պէքճի քիւֆէյի օրալարտաքի խանէլէրտէն չըգարթտըղը ըրզը իլէ մուայէնէ իթտիկինտէ, պալատէ զիքր օլունան նաշըն պիր չուվալ իչինտէ սարըլը օլտուղու հալտէ գաֆէսի չըգմըշ, վէ նաշ իլէ պէրապէր քէսիլմիշ օլան էսվապլար մուայէնէ օլունարագ, ճէպինտէն չըգան պիր Թէզքէրէտէն կազճը Լամփօ Նամընտա պիր Րում օլտուղու անլաշըլմըշ տըր.

Պու տէհշէթլի ճինայէթին նէրէտէ վէ նէ վագթ իճրա օլունտուղու վէ միւթէճասիրլէրի քիմլէր օլտուղու մալում օլամատըղը կիպի, սըրգաթ վէ եա ղարազա մէպնի միւճրայի իտիլտիկի տէ մէճհուլ տըր. Զապթիյէ միւթէճասիրլէրը մէյտանա չըգարմագ իչիւն Թէֆթիշաթա Թամամիյէթ իճրա էյլէմէքտէ տիր.

—Կէչէն Նումարա էրթէսի կիւնի Օգ մէյտանընտա պիր գայըզ մուավինինին Նաշըսի պուլունմուշ իմիշ.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

(Պու տէփէշլէր կէլէն Բէյէնէրթիլէ)

Բարիզ 20 փէտրվար

Պիր կազէթանըն՝ ժէնէրալ Սգօպէլէֆին իւրատ իթտիկի Նութգըն Թէրէճէի էհէմմիյէթի հագգընտա ժէնէրալը մումայիլէյհտէն մալումաթ Թալէպ իթտիքտէ, ժէնէրալը մումայիլէյհ սըրֆ շախսի ֆիքր վէ րէյլէր պէեան իթտիկինի սէօյլէմիշ տիր.

Ժէնէրալ Սգօպէլէֆ՝ կազէթալարըն իհթիյաթսըզլըգլարընտան միւշթէքի պուլունտուղունու Բարիզտէն հարէքէթ իթմէք իւզրէ տիր.

Լօնտրա 20 փէտրվար

Գօնթ Կրանվիլ՝ Լօրտլար մէճլիսինտէ պէեան իթմիշ տիր քի, գապինէթօ՝ Իրլանտատա Լէնտ-Լիկ Եանի արազի Նիզամնամէսինին իճրաաթը հագգընտա մէճլիսը մէզքիւրըն իճրաասընը Թալէպ իթմիշ թահգիգաթը րէտտ իտէր:

Մէճլիսը մէպուսանտա հէյէթը վիքէլա րէիսի Մ. կլատսթօն՝ Իւլէնատէ Իրլանտատա բօրլամէնթօճա պիր Թահգիգաթ իճրասընըն մուգիրր օլաճաղընա տաիր կէճէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ պիր գարար Թէքլիֆ իտէճէկինի պէեան իթմիշ տիր.

Լօնտրա 20 փէտր.

Ինկիլիզ կազէթալարը միւթթէֆիգէն ժէնէրալ Սգօպէլէֆին Նութգունու Թէքդիֆ իթմէքտէ տիրլէր.

Թայմս կազէթասը ժէնէրալ Սգօպէլէֆի ինքեար իթմէսինի Զարա Թավսիյէ իտիյօր.

Տէյլի Նէւզ կազէթասը՝ Բարիզտէքի մուխպիրինին ժէնէրալ Սգօպէլէֆ իլէ վուգու պուլան պիր միւլագաթընը նէշր իտիյօր. Պու միւլագաթտա ժէնէրալը մէզքիւր, իսէյն Պօլքան Սլավլարը հագգընտա իճրայի մէզալիմ իթտիկինտէն վէ Պէրլին ահտնամէսի ահքեամընը Թէճավուզ իլէ էտիկինտէն Աւսթրիա բօլիթիգասընա սուրէթը շէտիտէ Թաարրուզ իթմիշ տիր. Ժէնէրալ Սգօպէլէֆ՝ Աւսթրիա պու մէսէլէտէ իսրար իթտիկչէ, Րուսիանըն տէվլէթը միւշարիլէյհա ալէյհինտէ մուհարէպէ իաէնէ քինի իլավէթէն պէեան իթմիշ տիր.

Սթանտարտ Պէրլինտէն ալտըղը պիր Թէլէկրաֆտա իսթինատէն պէեանընա կէօրէ, իմբերատոր կիյոմ ժէնէրալ Սգօպէլէֆին իւրատ իթտիկի Նութգլարընա հիտտէթ իտէրէք, պու պապտէ Բէթէրսպուրկտան Թիզաֆի Թալէպ իտէճէք տիր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Իզմիր առաջնորդը Գեր. Տ. Մելքիսեդեկ արքեպիսկոպոս կէչէն հաֆթա մահալը մէզքիւր Աւըսթրիա—Մաճարիսթան գօնսօլօսընա մուգտատէլէթէն վիզիթա իտէրէք, իլթիֆաթը ազիմէ իլէ գապուլ օլունմուշ տըր.

Բէզալիք մումաիլէյհ առաջնորդ Սրբազան՝ Իզմիր էրմէնի Գաթօլիք մէրխասայի ճէնապ փազիլէթլու Հ. Ղուկաս Տէրտէրեանըն նէզտինէ պիլ ազիմէ, մէմուրիյէթը ճէտիտէսինի Թէպրիք իթմիշ օլտուղու, էրթէսի կիւնիւ մէրխասայի մումաիլէյհ տախի Գեր. Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազանա իատէի զիյարէթ իթմիշ վէ պէեանը Թէշէքքիւր էյլէմիշ տիր.

—

Իզմիրտէ Ս. Հռիփսիմեանց գըզլար մէքթէպինին պինասը բէք էսքի վէ եըգըլաճագ պիր հալտէ պուլունտուղունտան, մէքթէպը մէզքիւրըն քեարկիր օլարագ եէնիտէն ինշասընա Իզմիր Գաւառ. Ժողովը Թարաֆընտան գարար վէրիլմիշ վէ ինշաաթը մէզքիւրէնին մէսարիֆաթը 1200 լիրա քէշֆ իտիլմիշ օլմաղլա, պու գարար Իզմիրին մէշահիրը էրմէնի միլլէթտաշլարըմըզ Թարաֆընտան քէմալը շէվգ ու խահիշլէ գապուլ վէ Թէլագգը օլունարագ, մէպլաղը մէզքիւրը էհալիտէն Թօբլամագա մէմուր օլան գօմիսիօնը մախսուս իքի կիւն չարշըտա տօլաշըպ, օ գատար միւտտէթ զարֆընտա 743 ատէտ Օսմանլը լիրասը ճէմ իթմէյէ մուվաֆֆագ օլմուշ տըր.

Իզմիր միլլէթտաշլարըմըզըն չու համիյէթ ու սէխավէթի չաթանը Թահսին իտէր վէ պագը գալան մէզ... տա անգարիպ ... քազանաճաղը գավիէն մէմուլ տըր.

Գօմիսիօնը մէզքիւր մէպլաղը մէզքիւրը իթմա իտէն զէվաթը համիյէթմէնտանըն ճէտվէլը էսամիսինի պու քէրրէ Թարաֆըմըզա իրսալ իթմիշ օլմաղլա, պէրվէճհը զիր տէրճ օլունուր.

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Վասն վերաշինութեան Ս. Հռիփ. վարժարանին Զմիւռնիոյ

	Օս. Ոսկի
Գեր. Մելք. Արքեպս. Մուրատեանց	10
Մեծ.	
Յովհաննէս Աւետիքեան	25
Մերկեր Մերկերեան	20
Գէորգ Սուլթանեան	30
Թագւոր Առաքելեան	15
Մելքոն Մաքսուտեան	5
Եղբարք Վարպետեան	20
Կրպտ. Ա. Սպարթալեան	15
Յակոբ Պալըգճեան	10
Յով. Մաքսուտոֆ և եղբարք	10
Եղբարք Պագըրճեան	20
Սարգիս Սիվրիսարըեան	40
Կարապետ Մ. Յակոբեան	15
Եղբարք Կ. Ոսկանեան	10
Ստեփան Աղաճանեան	8
Եղբարք Ակասեան	10
Օհան Բագլավաճեան	5
Յովհաննէս Մ. Զաքրեան	10
Աբր.-Գ. Պերկամալեան	6
Եղբարք Եսմասեան	20
Եղբարք Աւագեան	15
Աւետիս Գոյաճեան	10
Եղբարք Զաքիեան	10
Գր. Չիլինկիրեան	15
Ստեփան Թեսթերեճեան	10
Կոստ. Գ. Սուքիասեան	5
Եղբարք Մարկոսեան	5
Յակոբ Սերայտարեան	5
Ստեփան Փանոսեան	5
Կարապետ Արապեան	25
Մովսէս Թեհեան	10
Թագւոր Պարտիզպանեան	5
Ճանիկ Եսմասեան	5
Սարգիս Պարծանքեան	5
Տօգթոր Գ. Կոստանդեան	10
Սարգիս Սեֆերեան	10
Պետրոս Խ. Աւագեան	5
Եղբարք Սուքիասեան	5
Բաբազեան և Սիմոնեան	12
Յովհաննէս Յակոբեան	3
Մսեր Խաչատուրեան	7
Եղբարք Տէր Գասպարեան	15
Մկրտիչ Էքիզեան	15
Գ. Պուպլի	10
Յակոբ Գ. Վեմեան	10
Թովմաս Յ. Թովմասեան	15
Յարութիւն Կոստանդ.	12
Տօգտոր Վարդան	3
Աւետիս Պարծանքեան	5
Առաքել Զաքրեան	3
Մ. Յովհ. Գր. Բաբուճեան	15
Սարգիս Մորութեան	5
Եղբարք Քույումճեան	20
Օհան Շահվէքիլեան	5
Գրիգոր Մսերեան	6
Ս. Յ. Մսերեան	3
Նշան Հարենց	10
Պետրոս Գալըեան	5
Կիւլպենկ Կիւլէնեան	10
Գալուստ Խումարեան	5
Ալէքսան Ջանըքքալէլեան	5
Նշան Շիշմանեան	5
Եղբարք Յ. Աղաճանեան	5
Եղբարք Գ. Գասպարեան	5
Օհան Շահումեան	15
Մարգ. Դանիէլ. բաթըրճի.	3
Եղբարք Ղազարոսեան	3
Յարութիւն Ս. Իփլիքճեան	3
Եղիա Սահակեան	3
Եղբարք Թեքպըլըքեան	20
Եղբարք Խ. Աղազարեան	10
Պօղոս Պերկամալեան	15
Մ. Ալփիարեան	5
Առաքել Արզարմօրուք	3
Յակոբ Մելեմեթճեան	3
Գասպար Իսրայէլեան	3
Աբրահամ Կարապետեան	6
Սարգիս Կոստանդ	3
Գումար	743

—

Իզմիրտէ էրմէնի Բրօթէսթանլարըն ազգապետի Մանուկ Կոզմեան էֆէնտի՝ անտաըլ Հայաստանեայց Եկեղեցիսինէ մէնսուպ իքէն, 40 սէնէ գատար Բրօթէսթանըզմի իթթիպա էտիյօր իտի, պու քէրրէ Իզմիր առաջնորդը Գեր. Տ. Մելքիսեդեկ արքեպիսկոպոսա միւրաճաաթ իտէրէք, զէվճէսիյլէ պէրապէր իւնէ Հայաստանեայց Եկեղեցիսինէ ավտէթ իթտիկինի պէեան իթմիշ վէ պու Թէքլիֆի գապուլ օլունարագ, կէրէք քէնտիսինէ վէ կէրէք զէվճէսինէ Ս. Հաղորդութիւն վէրիլմիշ տիր.

ՍԻՒՏԱՆԱ

Պիր Էրմէնի գատընը պիր խանէտէ սիւտանալըգ իթմէք արզուսընտա օլտուղունտան, իգթիզա էտէնլէրին Իսքիւտարտա Փիւլպիւլ տէրէսինտէ Թէքիրտաղլը տէլլալըն էվինէ միւրաճաաթ իթմէսի իլան օլունուր. 4—1

Թօբգաբու սարայը հիւմայունընտա ճէրէյան իտէն մար լէգիզտէն էարըմ մասուրա ասըյուն ֆիրութ օլունաճաղը մուզայէտէյէ պուլունտըղընտան, Թալիպ օլանլարընտէ Ալթընճը տաիրէի պէլէտիյէ նաֆուսս գալէմի քէթէպէսինտէն հայտար էֆէնտիյէ միւրաճաաթ օլունա. 3—3

ԱՀՎԱԼԸ ՔՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

ԱՎՍԹՐԻԱ ՎԷ ԻԽԹԻԼԱԼ

Ա.

Տիւնեա իւզերինտէ, շիմտի բօլիթիգայը, Շարգ մէսէլէսի գատար, անըն նըսֆը գատար, վէ հաթթա անըն րուպու գատար իշղալ վէ միւթեէսսիր գըլան պաշգա պիր մէսէլէ տահա արանըլսա պուլմագ գապիլ օլամայօր·

Պու սեպեպլէ, Շարգ Թարաֆընտան զուհուր իտէն էն ուֆագ պիր գըպըրտանըշ, խալգ միւտաթէ, պիւթիւն տիւնեայը աթէշ իչինէ սալաճագ կիպի պիր վէլվէլէյի մուճիպ օլմագտա տըր·

Հագիգաթէն, պիւթիւն Եվրօբանըն Թըգըա պասա տօլտուրմուշ օլտուղու ճէպխանէ անպարլըրը հէման էն եագըն պուլունան աչըգ եանկըն, Շարգ գըվթասը օլուպ, պու եանկընըն պարըզ պու եաղըլընտա պիլէ, տէօրթ բարչա օտուն չաթըրտըսը պիր աթէշ եագըլըղընտա, պիւթիւն եանկըն թութուշաճագ վէ եանկընըն ճէպխանէ անպարլըն սիրայէթ իտէճէք տիր տէյի պիր ումումի պլթիւսմիյէ զուհուր կէլիյօր·

Անճագ պու եանկընըն պէօյլէ գըսմը սահիհէն պէճերտէն սարըլըղը վագըթ տա կէօրիւլիւք քի, տայիմա գուշգուտա տուրան մահիր Թապիպլար, եանկընըն մահըուտ գալըմասընա չալըշըպ, մէզգիւր պարութ մախզէննին տէ աթէշ ալմասընը մէնն իթմէքտէն պաշգա, հաթթա ասըլ եանմագտա օլան եանկընըն տախի, իւթէսէրլըրի մեգտարընը եագըլ, իսմ եանընը գուրթարմագա տա մուվաֆֆագ օլուլար·

Շիմտի, մէզգիւր եանկընըն, աթէշ ալմաւ էն զիյատէ մէյնալ պուլունան պիր գըսմընտան, Թէքրարէն Թիւթիւն Թիւթէեօր· վէ պու Թիւթիւնիւ կէօրիւր կէօրմէզ Թէքրարէն ալէմի բօլիթիգանըն պէօյլիւք պիր գըսմը, էհէ ավազ, եանկըն վար պաղըրըյօր·

Ֆագաթ պու Թիւթիւն, սահիհէն պիր պէօյլիւք եանկընըն Թիւթիւնիւ մի տիր, եօգսա, մախսուսէն գայնաթըլմագտա օլան պիր բօլիթիգա օեունու գազանըն Թիւթիւնիւ մի տիր·

Խայըր, պու միւճէրրէտ եանկընըն Թիւթիւնիւ տիր· մախսուսէն պիւթիւն Շարգ եանկընլարընը աթէշէ վէրմէք իչիւն, մէզգիւր եանկընլըրըն էինէ Հէրսէք տարէֆսինէ, գունտագճըլար կէօթիւրիւպ կէօզլէրիմիզ իլէ կէօրտիւք տէօրլար·

Եվվէթ, ազ վագըթտան, ալեվլէր պու մուխաթարալը եանկընըն տէօրթ թարաֆընը սարաճագլար, վէ պիւթիւն Եվրօբայը պէրհավա իտէճէք տէրէճէտէ ճէսիմ ճէպխանէ իլէ տոլմուշ օլան ամպար տախի աթէշ ալաճագ· Պունլարըն հէբսի տէ Եվվէլինտէն տիւշիւնիւլմիւշ սըրըլըրընա գօնմուշ չէյլէր տիրլէր, տէյի խատա օլունուեօր·

Պու զաննլարըն, պու գօրգուլարըն, հիչ պիր ասլ ու էսասը եօգ տուր տէյէմէյէճէկլէրիմիզ Թապիի տիր· պունլարըն գէաֆֆէսի տախի իհթիմալատէն օլան շէյլէր տիրլէր· Նասըլ քի պիր կիւն գէաֆֆէսիյլէն տախի պիւթիւն տիւնեա մէյտանլարընը վէ գօրգուլարըն Թէրք իտիպ էպէտիյէք տիւնեասընա կիտէճէկլէրիմիզ Թապիի օլուրօլ կիպի, պազըլարըմըզըն տա, մէմուլին խարիճինտէ օլարագ իհթիմալի կէօրիւլմէտիկի պիր վագըթտա մէզգիւր էպէտիյէք եօլունու էլէ ալաճագըմըզ տա իհթիմալատէն տիր·

Ֆագաթ իհթիմալատէն իհթիմալէ նէ՞ պէօյլիւք ֆարգ վար տըր·

Հէր սուրէթլէ սըհհէթ ու գուվվէթի պէտէնիյէսի եէրինտէ օլան պիր ատէմին պիր գաչ կիւն զարֆընտա մէզարա կիրմէսի իհթիմալի իլէ, վիւճուտի արթըգ պիւսպիւթիւն չիւրիւմիւշ, վէ եաթագլըգ կէօրտիւք իչինտէ տէվրիլմէք իչիւն անճագ պիր խասթալըգըրզլընտընա պէգլէյէն ատէմին մէզարա կիրմէսի իհթիմալի պիր մի տիր·

Պունուն կիպի, պիր կիւն պիւթիւն Եվրօբանըն պարութ տիւմանը իչինտէ պօղուլմասը, վէ պու տիւմանըն պէլքիտէ Շարգ եանկընէսինին աթէշ ալմասը իլէ պու աթէշին մէզգիւր ճէպխանէ անպարընա սիրայէթ իթմէսինտէն նէշէթ իտէճէյի տէ իհթիմալատէն տիր·

Ֆագաթ նէ՞ տէրէճէլէտէ, եախօտ նէ՞ վագըթ իհթիմալատէն տիր·

Պու սիւալա էսաս օլան մատտէտէ մախսուս պիր մէնֆաաթը եախօտ ալէգագաը պուլունմաեան պիթարաֆ պիր գալէմին վագիֆէսի, միւմքին մէրթէպէ, պու իհթիմալին տէրէճէսինի Թայինի իյլէմէյէ չալըշմագտան իպարէթ տիր·

Պիզ տախի, մինպայրը հատտին պիւթիւն ալէմ բօլիթիգա իչիւն սօն տէրէճէտէ էհէմմիյէթտէն պուլունան մէզգիւր վագիֆէնին, հիսսէմիզէ իսապէթ իտէն գըսմըն իճրասընա իճթիհատ իյլէմէմիզէ աֆվ պույրուլաճաղընը մէմուլ իտէրիզ·

Մատամ քի, չու մահուտ Շարգ մէսէլէսինի եէնիտէն ալեվլենտիրմէք իչիւն, միւնասիպ կէօրիւլէն մահէլլէրէ մախսուսէն գունտագճըլար իրսալ իտիլմէքտէ օլմասը, պէօյլէ պիր եանկըն վուգուինէ պէօյլիւք եէրլէրտէն արզու կէօսթէրիլմէքտէ օլտուղունա պիր տէլիլ կէօսթէրիլիյօր, պունա գարշը էվվէլ էմրտէ չու սիւալի միւնասիպ կէօրիւրիւզ քի, պէօյլէ պիր արզուտա պուլունանլար, չիմտիքինտէն չօգ զիյատէ միւսայիտ սըրալարտա, զաթէն Թութուշմուշ օլան եանկընը, նէ՞ սէպէպլէ վէ պէօյլիւք ղայրէթլէ պասթըրմաեա չալըշտըլար· նէ՞ իչիւն զաթէն քէնտիլիյինտէն պէօյիւմիւշ օլան աթէշի պասթըրտըլարտա, չիմտի եէնիտէն աթէշ չըգարմագ իչիւն գըղըլճըմլարը քէօրիւքլէյօրլար·

Մէկէրչի, չու Շարգ մէսէլէսի եանկընլարընը Թութուշտուրաճագ օլան պէօյլիւք գունտագճըլար իլէ, եինէ մէզգիւր աթէշի սէօնտիւրէճէք օլան Թուլումպաճըլար, անի ատէմլէր տէյի՞լլէր մի· վէ պու ատէմլէր, նէ՞ սէպէպլէ հաֆթալար իլէ չալըշըպ տահա տիւն սէօնտիւրմիւշ օլտուգլարը եանկընը, պու կիւն Թէքրարէն Թութուշտուրաճագլար տըր·

Եկէր տիւն մէզգիւր եանկընը պասթըրաճագ սէպէպլէր վար իտի իսէ, պու սէպէպլէր պիր կիւնիւն իչինտէ մա՞հվ մը օլտուլար·

Պունտան տահա, եանկընըն սէօյլէնտիւրիւլմէսի իչիւն օ գատար տա սու սարֆ օլունմուշ, վէ էյէր տէ իսրաֆը սուրէթտէ սարֆ իտիլմիշ տիր քի, եանկընլարըն հէր Թարաֆընտան հէնուզ սու ագմագտա օլուպ, ուֆագ Թէֆէք գունտագճըլարըն աթէշի իլէ մէզգիւր եանկընլարըն գօլայլըգլա Թութուշաճագըլը տա գօլայ պիր չէյ տէյիլ տիր·

Պա խուսուս քի, Ալէմանեանըն մէշհուր Թուլումպաճըլարը տախի, հէնուզ տիւնքի եանկըն մահալլինտէ ալէթլէ տուրուպ պէքլէմէքտէ տիրլէր·

Հագգըմըզտա հալտէ, Թէքմիլ Եվրօբանըն պարութ տիւմանը իլէ սարաճագ պիր տէնիլէն աֆէթ նէ՞ իմիշ·

Ավսթրիա տէվլէթինէ գարշը, Հէրսէք վէ Տալմաչիանըն զուհուր իտէն, վէ մէզգիւր էքի մահէլլէտէ տախի ատէթ հիւքիւմինէ կէչմիշ պուլունան պիր իխթիլալ·

Ֆագաթ Ավսթրիա տէվլէթի, պիր գաչ Հէրսէք վէ պիր գաչ Տալմաչիա իխթիլալճըլարընտան խէվֆ իտէճէք տէվլէթլէր սըրաֆընտան տէյիլ տիր·

Էյի ամմա, պու իխթիլալըն Թահրիք իտէն վէ անը պէսլէյէն Ռուսիա տըր տէնիյօր·

Ֆագաթ Ռուսիա տիմէքլէ խօտ պէ խօտ Ռուսիա տէվլէթինի՞ մի անլաեաճաղըզ եօգսա Ռուսիա էհալիսինին պիր գըսմընը մը·

Էկէր Ռուսիա տէվլէթի պիզզաթ քէնտիսի տօղրուտան տօղրու եախօտ տօլայըլըտան Ավսթրիայա գարշը հարէքէթ իթմէքտէ տէյիլ իսէ, Ռուսիա էհալիսինին պիր գըսմընըն կէօզտէն չըգմըշ աչէսի իլէ, ինսաֆլարը գալմամըշ օլան էհլի ֆէսատըն իխֆալաթընա գուրպան կիտէն պիր Թագըմ պիկիւնահ ինսանլարըն Թէլէֆինտէն պաշգա նէ՞ հուսուլէ կէլէպիլիր·

Խայըր տէեօրլար, միւճէտտէտ Ռուսիա տէվլէթի պիզզաթ քէնտիսի մէզգիւր իխթիլալըն արգասընտան մէյտանա չըգաճագ վէ պու իխթիլալ 1875 սէնէսինտէ օլտուղու կիպի, Ռուսիա տէվլէթինին օյնաեաճագ բէք պէօյիւք պիր օեունունա պիր մուգատտէմէ տիր· Ժէնէրալ Սգօպէլէֆին աթէշ բիւսկիւրիւճիւ նութգլարընը օգու՞մատընըզ մը·

Պու խուսուստա իչ պաշգալըր, մատտէնին էհէմմիյէթի պու խուսուստա մահֆուզ պուլունուեօր· իմտի տօղրուտան տօղրու, իչին էսասընա կիրէլիմ·

Եվրօբա տէվլէթլէրինին միւնասէպաթը հազըրէսինտէ էն աչըգ պիր չէյ վար իսէ օ տախի նասըլ քի պունտան ագտէմ տախի սըրասը կէլտիկճէ պէյան իթմիշ իտիք, Ավսթրիա վէ Ալէմանիա տէվլէթլէրինին, աթէթա հէքիւմ պիր տէվլէթին հէյէթէ օլունմուշ րէսմինին պիրէր գըսմը իւզէրինէ իթմէքտէ օլտուգլարը հալի տիր·

Շէօյլէ քի, պու կիւնքի կիւն պիր էնճէպի տէվլէթ Ալէմանիա մէմալիքինի պասմաքա գալքըշսա Ավսթրիա մէմալիքինի չիյնէմիշ սայըլըր· Ալէմանիայը քէրեալ՝ Ավսթրիա մէմալիքինի չիյնէմէքսիզին գալտըրաճաղ տեյիլ տիր·

Վէ պունլարըն պիրլէշմիշ գուվվէթլէրի վէ մէվգիլէրի եինէ պիր հալտէ տիր քի, Եվրօբա տէվլէթլէրինտէն հէր հանկըսը օլուր իսէ օլսուն, եալընըզ պաշընա պունլարա գարշը հարէքէթ իթմէքտէ պոյլէ պիր կիւճ տեյիլ տիր· նէ տէ գալըր քի, սաիր պիր տէվլէթ պունլարըն պիրի իլէ պիրլէշմէյէ միւյէսսէր օլմայա մայիլ տէյիլ տիր· Հէր պիրինին պիր տէվլէթինէ մուավէնէթ իթմէք իւզրէ մէզգիւր տէվլէթլէրըն պէյնլէրինտէ պիր ահտնամէ պուլունտուղու անլաշըլըյօր·

Պու հալտէ Ռուսիա տէվլէթինին Ավսթրիայէ գարշը սուի նիյէթ պէսլէմէսի իլէ աչըգ պիր հարէքէթտէ պուլունմասը, իսէ քէնտի քէնտինէ խըլիֆի քէնտի մէյտանէ չըքարմագ գապիլ տեյիլ տիր·

Պու հալտէ Ռուսիա տէվլէթինին Ավսթրիայա գարշը իւչ իշ պիրտէն պիրինէ միւրաճաաթ իթմէսի լազըմ կէլիր· Եանի·

1° Ալէմանիա տէվլէթինին Ավսթրիա իթթիֆագընտան այըրըլմասընա,

2° Ռուսիա տէվլէթինին Ալէմանիա վէ Ավսթրիայա գարշը Ֆըրանսա վէ Իթալիա իլէ իթթիֆագ իյլէմէսինէ·

3° Եինէ Ռուսիա տէվլէթինին Ավսթրիայը բարչալամագ իչիւն սաիր տէվլէթլէր իլէ վէ ալէլ խուսուս Ալէմանիա իլէ ուզլաշմասընա·

Պունլարըն իչին տախի, իհթիմալաթ վիւճուտինին էն գավի գըսմլարընը Թէշքիլ իթմէքտէ իսէլէր տէ, պիրէր պիրէր խըզահ իտիլմէլէրի էհլի մէրագըն Թահսինինէ շայան կէօրիւլէճէկլի իսէ միտի իլէ, պէխանըմա միւսարաաթ իտէրիզ պունտան սօնրաքի պէնտլէրիմիզ իլէ·

ՏԱԼՄԱՑԻԱ ՎԷ ՀԷՐՍԷՔ ԻԽԹԻԼԱԼԸ

Վիէննատան ֆէտր. 11 Թարիխիյլէ Թայմս օթիտէքի Թէլէկրաֆ եազըլմըշ տըր·

«Պու աքշամքի Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Ավսթրիանըն Գարատաղտա մուգիմ բօլիթիգա մէմուրը միրալայ Թէօմմէլ՝ Ջէթինեէտէն Գաթարօեա կիտէրէք, Հէրսէքտէնգաթարօյա կիտէն Ժէնէրալ Եօվանօվիչ իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր·

«Ֆրէմտէնպլաթ կազէթասընըն Լէմպէրկտէն ալտըղը նէշր իթտիկի պիր խապէրէ կէօրէ, աոլիյէ գօմիսէրլէրի Բիւթէնիալը Նաումօվիչ նամ պաշ բաթագըն իթթիկի Թահրիքեաթը հագգընտա իճրայի Թահգիգաթ իթմէք իւզրէ եէնիտէն Սգալաթա կիթմիշլէր տիր·

Պօլիս՝ Գօլօմեատա Թրէմպէկի նամընտա պիր մուալլիմ Թէվգիֆ իթէրէք, մէրգումըն իւզէրինտէ պուլունան բարա օլարագ պիր մէքթուպ պուլմուշ տըր· Մէզգիւր մէքթուպ՝ գօնթ Իկնաթիէֆին թախրիրաթ նէզարէթի քէթէպէսինտէն Միրօսլավ Տօպրեանսքի նամ քիմսէնէ Թարաֆընտան մէրգում մուալլիմէ վէրիլմիշ իմիշ· Թրէմպէկի կալիճիատա Ռուսիա սօսիալիսթլէրի իլէ նիհիլիսթլէրին մուամէլէյի հագգընտա ճասուսլըգ իթմէք իւզրէ պու բարայը նուֆուզը պիր Ռուս մէմուրընտան ախզ իթմիշ օլտուղընը պէյան իթմիշ տիր·

«Գօլաղզօվիքի նամ պիր Ռիւթէնիալը մէպուս՝ ախիրէն Թէվգիֆ օլունմուշ օլան պաշ բաթագ Նաումօվիչ իլէ տիւն Լէմպէրկտէ միւլագաթ իթմիշ տիր, վէ չու սօն կիւնլէրտէ Թէվգիֆ օլունանլար հագգընտա մէճլիսը մէպուսանտա վուգու պուլաճագ սիւալլէրէ պիր ճէվապ հազըրլամագ իւզրէ լազըմ կէլէն մալիւմաթը տօգ իթմիշ տիր· Մէրգում Նաումօվիչին իւզէրինտէ պիր չօգ մուխաթարալը էվրագ պուլունտուղընտան, Թըրէնթէտէ պուլունան Պրէնթանօ նամ Ֆիլախըն խանէսի տախի օլ սէպէպտէն Նաշի՞ Թահարրի օլունմուշ տըր·

—

Բրէսէ կազէթասընըն Ջէթինեէտէն ալտըղը նէշր իթտիկի պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, բրէնս Նիգօլանըն մէրքէզը հիւքիւմէթէ ալթէ թի Գրիվօշիտէքի վուգուաթ սէպէպինտէն նէշէթ իթտիկի բէսմէն պէյան օլունմուշ տըր· Բրէնս միւշարիլեհ՝ Ավսթրիա տէվլէթի գօմշուլուգ վազիֆէսինի պիլիւրա գավանինը տիւվէլիյէյէ մուվաֆագաթ հարէքէթտէ պուլունտուղա, քէնտիլէրի տէ Թէմամիլէ պիթարաֆ տուրմայը իչիւն միւքէլլասընա Թալիմաթը ճէտիտէ վէրմիշ տիր·

Մէզգիւր պէյաննամէտէ պէր վէճհը աթի իլավէ օլունմուշ տըր·

«Պու վուգուաթըն նէթայիճը մուհագգագասընտան օլարագ սէֆալէթ վէ զարուրէթ պիրատէրլէրիմիզի Գարատաղա իլթիճա իթմէյէ մէճպուր իտէճէք օլտուղընտան, բրէնս մէրգումուն միւրաթթէպլէրին իհթիյաճաթը թէսվիյէ օլունմագ իչիւն էվամիր վէրմիշ տիր·»

—

Վիէննատան ֆէտրուար 13 Թարիխիյլէ օթիտէքի Թէլէկրաֆ քէշիտէ օլունմուշ տըր·

Զարատան պուրայա վարիտ օլան պիր Թէլէկրաֆըն միւնտէրիճաթը օթիտէքինտէն իպարէթ տիր·

«Գաթարօ աղզընտա իւլերին հալի էյիլէշմէքտէ տիր· Ավսթրիա ասքէրինին իլէրիլէմէսինտէն պէրու Գրիվօշիլիլէր տահա զիյատէ միւթէ պիր հարէքէթ իթթիխազ իթմէքտէ տիրլէր· Հէր նէ գատար Գրիվօշիլիլէր՝ Գրիվօշիյէ միւթէճավիզ օլան պաղը գարյէլէրտէքի էհալիյէ կիւվէնմէքտէ իսէլէր տէ, էհալի մէզգիւրէ Զարանըն Նօյէ Լիւպ նամ կազէթասընա պիր Թէլէկրաֆ չէքէրէք, ասիլէրէ մուավէնէթ պուլունմատըգլարընը, վէ իմբէրաթօր իլէ տէվլէթէ սատագաթ վէ ուպուտիյէթլէրինի Թէյիտ ու Թէքիտ իյլէմէքտէն կէրի տուրմագ օլտուգլարընը պէյան իթմիշլէր· վէ Հէրսէքտէ սուլհ ու ասայիշին իխլալ օլունմասընտան տօլայը պէխանըմ հիտտէթ վէ Թէէսսիւֆ պէրապէր, ասիլէրէ գարշը իւզիւրիւմէք իչիւն քէնտիլէրինին տէ կէօնիւլլիւ եազըլմայա հազըր օլտուգլարընը տէրմէեան իյլէմիշլէր տիր· Շիմտիյէ գատար էհալի մէզգիւրէտէն 10 գօլ կէօնիւլ-

---

ԳԱԹԻԼԻՆ ԳԸԶԸ

(1343 Նիւմէրօտան տէվամ)

—Պէն էսի՞ր միյիմ —ճէվապ վէրտի տելիգանլը սապըրսըզլըգլա— իշիմ օլմատըղը վագթ խաթէտիքիմի եարըմղա հազգըմ եօ՞գ մը տըր·

Պիէր պաշընը էօնինէ էյմիշ վէ գաշլարընը չաթմըշ իքէն, պիրտէն պիրէ տօղրուլըպ Մ. տը Վիլլէրին Թա եիւզինէ պագարագ, սայքի էմր իտէն պիր Թարզտա սիւալ իթտի·

—Պու կէճէ նէ՞րէտէ իտինիզ·

Պու սիւալ տելիգանլըընըն քիպր ու ազամէթինէ տօգունտուղընտան, Պիէրէ խիթապէն պաղըրտը·

—Սիզէ՞ նէ, նէ՞տէն իչճապ իտիյօր քի սիզ պէնի պէօյլէ իսթինթագ իթմէյէ գալգըշըյօրսընըզ· Մատամ քի պէն պուրատա էֆէնտինին վէքիլիյիմ, սիզ պէնիմ էմրիմ Թահթընտասընըզ, Մ. Պիէր··· ղալիպա պունու ունութմուշսընըզ, լաքին ունութմայընըզ···

—Պէն պիր շէյ ունութմամ, Միւսիւ Անտրէ —տէտի իխտիյար փէտըլէյէրէք վէ քէմալը Թէվազու իլէ— պէն իխտիյար միւհթաճ տէյիլիմ, քէնտի հատտըմը պիլիրիմ··· Եկէր սիզի իսթինթագէ ճէսարէթ իտէմ իսէ, սէպէպի չու տըր քի, պուրատա կէնճ պիր գըզ, պիր մէլայէք վար, (պու խանըմ սիզ վէրտինիզ) վէ զանն իտէր իտիմ քի գալպինիզ վէ ճանընըզ··· քեաֆֆէի տիւշիւնճէլէրինիզ··· քեաֆֆէի իշլէրինիզ օ կէնճ գըզա այիտ տիր· Իշթէ պու սէպէպտէն տօլայը սիզին էօյլէ պիր վագըթտա էվէ կէլտիկինիզի կէօրիւնճէ իսթիղրապ, քէտէր, վէ նիչին սիզտէն սագլայըմ, հիտտէթ պիլէ իթտիմ··· սիզ պէնիմ ամիրիմսինիզ, Միւսիւ Անտրէ, սիզէ հիւրմէթ իթմէյէ պօրճլույըմ վէ սիզին Թավր ու հարէքէթինիզին քեհնիհաստը տէյիլիմ··· իմտի Թէքմիլ իտինիզ պէնի, Մատմազէլ Լիւսիյի տիւշիւ՞նմէյօրմուսունուզ, ասլա օնու տիւշիւ՞նմէյէճէքմիսինիզ, խաթըրընըզա անընլա իզտիվաճ իթմէք ֆիքրի կէ՞լմէմիշմիտիր վէ կէ՞լմէյէճէքմիտիր· օ հալտէ նէճին իսթէմէզսինիզ քի, պու կէնճ նէրէտէ վէ քիմինլէ վագթ կէչիրտիկինիզի պիլմէք ասլա մէրագ իթմէյէճէյիմ···

Մ. տը Վիլլէր հիտտէթլէնմիշ կէօրինիւյօր, եումրուգլարընը էլլէրինին իչինտէ էզիմ էզիմ կէթիրմէքտէ վէ տուտաղլարընը սըգըն տուտագլարընը ըսըրմագտա իտի·

—Սիզէ տե՞մէտիմ մի քի —տէտի գուրու վէ հէյպէթլի վէ հէման Թահգիրամիզ պիր սէսլէ— սիզէ տէ՞մէտիմ մի քի պէնիմ խամիմի պիր տահա Մատմազէլ Լիւսի Վէրտիէնին խամինէ եագլաշտըրմայաճագսընըզ··· լաքին ինատխուպ սեպէպի աննաշըլմազ պիր իթաաթսըզլըգտա պուլունտուղունուզտան, պէն տէ պիզզարուր սիզէ տէրիմ քի, պէնիմ հըսիյաթըմ իւզէրինէ վազը օլան չու նէզարէթինիզ ճանըմը սըգըյօր վէ գալպիմի գըրըյօր··· Սիզ Մատմազէլ Վէրտիէ իչիւն հիչ պիր շէյ օլմայըպ, բէտէրինին իչինէ իւճրէթլի պիր ամէլէսինիզ··· իմտի իչին պուրայը էֆէնտի, մէրգումէ գըզ հագգընտա պու տէրէճէ պէօյլիւք հըսիյաթտա պուլընըշընըզ բէք մինասէպէթսիզ վէ չայանը իսթիղրապ տըր, տահա զիյատէսինի սէօյլէմէյիմ··· Մատմազէլ Վէրտիէնին միւսաատէսիյլէ տայմա աղզընըզտան պըրագմատըղընըզ պու մուհապպէթ վէ ֆէտաքեարըգ՝ րիայէթ հուտուտընը Թէճավիւզ իթմէմէլի վէ ուզագ տավրանմայը պիլմէլի տիր···

—Սէօզլէրինիզի գէսմէք խթէմէտիմ, Միւսիւ տը Վիլլէր —ճէվապ վէրտի Պիէր հէմ մահզունիյէթ վէ հէմ մէթանէթլէ— լաքին խաթատա պուլունույօրսընըզ, պէնիմ Մատմազէլ Լիւսի իւզէրինտէ հուգուգլարըմ վար տըր···

—Նէ՞ հուգուգը·

Իխտիյարըն կէօզլէրի չիմշէք կիպի պարլատը վէ չէօյլէ ճէվապ վէրտի·

—Պիր բէտէր հուգուգը···

—Սիզին պիր բէտէ՞ր հուգուգը մը օլսուն —Թէքրար իթտի Անտրէ·— Ատամ սէն տէ, տէլի՞ միսինիզ նէ՞ սինիզ···

Պիէր պաշընը սալլատը վէ տէտի·

—Խայըր, պէն տէլի տէյիլիմ, վէ տէլի օլմատըղըմը չիմտի սիզ տէ ֆարգ իտէճէքսինիզ··· Պիր ատամ քիմէ հայաթ վէրմիշ իսէ օնա բէտէր տէյի՞լ մի տիր··· էօյլէ օլտուղը հալտէ կիւնիւն պիրինտէ (սիզ պունու էյլէթտէ պիլմէզսինիզ, զիրա էկէր պիլմիշ օլա իտինիզ չիմտի պու տէրէճէ սէրթլիքլէ պանա լագըրտը սէօյլէմէզ իտինիզ) էֆէյիճէ վագթ վար տըր, կիւնիւն պիրինտէ Մատմազէլ Լիւսի հէնուզ չօճուգ իքէն խասթալանտը վէ հէքիմլէր էլ չէքտի··· Մ. Վէրտիէ մէրգումէյի եօլիւչ էէրինէ գօյարագ աղլամագտա իտի··· օ գատար իւմիտ գալմամըշ իտի քի քէֆինի պիլէ հազըրլանմագտա իտի··· պէն պու գըզը չօգ սէվէր իտիմ, զիրա հէր նէ գատար պիչարէ պէնի կէօրիւրսէ պանա կիւլէր, վէ պէնիմ օյնայըշլարըմը սէվէր իտի··· մէրգումէյի պէնիմ ատամ կիպի պէյմէմիշ իտի··· տէօկէրլէրի չայըր իթթիխազ իթմիշ իտիմ··· Պու գըզ գուրթուլմագ իչին պէնճէ պու տէրէճէ պէօյլիւք իշ տիր···

Իչին Մ. Վէրտիէ աղլամագտա իտի, պէն տէ մէրգումէյի տէրհալ գալտըրըպ գուճագըմա ալտըմ, վէ ... Մ. Վէրտիէ մէրգումէնին Թիւրքիւսինի Թաղլըգէ պըրագըպ պէնի տէ պիր գըսըմ ասլա պըրագմազ իտի··· Պէն Մատմազէլ Լիւսիյի պիւյիւթմէք իչիւն Թաքաթսըզ օլուպ վէ Հագգա եէմին իթէրիմ քի, մէրգումէնին իւզէրինէ նէզարէթ հագգըմ տըր, Թա քի պէն պիր կիւն պու տէրէճէ սէվտիկիմ գըզըն պէտպաթ օլմասընա գաթլանամամ··· եինէ ինատ իտէրէք պունու տէյիլ, պանա տա իշ պուլունամամ···

Իչին պաշըլը պու լագըրտըլարը սէօյլէտիքճէ, Մ. տը Վիլլէրին Թէհէվվիւրիւ պօշլանըպ, լաքին պու խալէթլէր խէմտիկը՝ իւտէրիմէրինի Թէչքիլ իտէրէք, Թաղը վէ հայրէթ կէօրիւնմէքտէ իտի·

(Տէվամը)

լու Թոքլանըզ, պունլար՝ միւթէվալլիէն Հէրսէքտէն Մէթգովիչէ կէլէրէք պէյլէք անպարլարընտան եսկիհա ալմագտա իմիշլէր։ Մէրգումուն կէօնիւլլիւլէրէ չիմտիյէ գատար 5000 Թիւֆէնք Թէվզի օլունմուշ տըր։ Բակուզատա տախի կէօնիւլլիւ գօլլարը Թէշքիլ օլունմագտա տըր։

«Ջարա մէքթէպը հարպիյէսինտէ Թահսիլը իւլում իԹմէքտէ օլան Սըրպ զապըԹանը՝ տէրհալ Պէլկրատա ավտէԹ իԹմէք իւզրէ եմր ալըզ իԹմիշլէր տիր։

1881

—

Սէնէի հալըյէ իպԹիտալարընտա օլ միւնասէպէԹլէ կազէԹամըզտա սէնէի մազիյէնին ահվալը միլլիյէսի իւզէրինէ պիր նազար աԹֆ օլունարագ, հէր նէ գատար տէրճը մէգալէԹ իտիլմիշ իսէ տէ. Իզմիրտէ Թապ ու նէշր օլունան Արեւելեան Մամուլ ըիսալէի մէվգուԹէսինին յունվար նիւսխէսինտէ օլ պապտէ տէրճ օլունան չայանը միւթալէա պիր մէգալէի մուֆասսալէյի այնէն պէր վէճհը աԹի կազէԹամըզա նագլ իլէ միւֆԹէխիրիզ։

Գ. Սրէնսըր՝ իր Ընկերական Գիտութեան անուն գործին մէջ երկարօրէն կ'բացատրէ այն ներքին ու արտաքին արգելքներն որոց կը հանդիպի գիտողն երբ ընկերական երեւոյթները միառմի նշանակելով կ'փնտռէ հիմնաւոր եզրակացութիւններ հանել։ Այս արգելքները կարգէն են, ըստ Գ. Սրէնսըրի, իրողութիւններու ներքին բնութիւնը, մեր յատուկ հանգամանքն և գիտողի իրողութիւններու նկատմամբ մեր գտնուած յարաբերական վիճակը։ Այս զանազան դժուարութիւններն, որ գիտական ոճով առարկայական և ենթակայական կ'կոչուին, մանրամասն կ'վերլուծէ հռչակաւոր ընկերաբանն, իր անբաւ հմտութեան շնորհիւ օրինակներով կ'պատկերէ և ընկերաբանութեան կարևորութիւնն ու հիմունքը գիտապէս կը հաստատէ։ Սակայն Գ. Սրէնսըր՝ իբրև ազատ երկրի քաղաքացի, մտքէն անգամ չանցըներ առարկայական դժուարութիւն մ'որ ենթակայական Թերութեան մը հետևութիւնն է, այսինքն գիտողութիւններու ազատ արտայայտութեան վրայ հասարակաց կարծեաց ճնշումն որ կառավարական ճնշումէն աւելի ծանր է։ Այս վիճակի մէջ գտնուող գիտողն եթէ Գ. Սրէնսըրի պահանջած բոլոր պայմաններն անգամ ունենայ, որ արդէն հազուագիւտ են, դարձեալ չպիտի կարող լինի ճշդիւ և համարձակ կչռել և համեմատել իրողութիւններն և անոնց առիթ տուող պատճառները, Թող Թէ անոնցմէ ուղիղ եզրակացութիւններ հանել, առանց հասարակաց օրինաց և հասարակաց ([illegible]) կարծեաց կայծակներն իր վրայ հրաւիրելու։

Ահա այսպիսի կացութեան մը մէջ կը գտնէ նաև ինքզինքը Հայ խմբագիր մը, երբ նոր տարւոյն դռնէն յանցած՝ կը փափաքի յետադէմ ակնարկ մը ձգել և ազգային կենաց նախորդ տարուան երեւոյթներն ի նկատի առնլով բարձրաձայն դատել։ Ուստի՝ ենԹադրելով իսկ որ ազատ է ամեն ներքին ու արտաքին ազդեցութենէ և Թէ ունի տեղեկութեանց կարեւոր աղբիւրներ, դարձեալ կստիպուի իր քննութեան գործը միջակողմանի հայեացքով կատարել կամ ընկերական և ազգային զանազան գործողութիւնները հարեւանցի նկատել։ Եթէ իրաւ է, որ ամեն ներկայ իրողութիւն և դէպք ունին իրենց պատճառներն անցելոյն մէջ, եթէ իրաւ է որ՝ ինչպէս առանձին մարդու, նոյնպէս ազգի մը լաւ կամ վատ վիճակը, առաջինն իր սահմանափակ շրջանին մէջ, երկրորդն աւելի ընդարձակ յարաբերութեանցը մէջ, գլխաւորապէս իրենց յառաջագոյն ունեցած ընթացքին արդիւնքն է, չէ կարելի քիչ շատ կատարեալ գաղափար մը կազմել այդ անձին և ազգին ներկայ դրութեան վրայ, առանց իր նախորդ կենաց շարժումներուն և գտնուած միջավայրին հանգամանաց վերահասու լինելու։ Այս պայմանը մանաւանդ աւելի կը պահանջուի այն ազգին նկատմամբ որ քաղաքական ընկերական և կրթական տարբեր ազդեցութեանց ներքև գտնուելով, տարբեր կլիմայի, օրինաց և կառավարութեանց ենթակայ լինելով, բնապէս իր գործերն ալ տարբեր շարժառիթներու արդիւնքը կրնան լինել։

Իբրև հպատակ ժողովուրդ՝ Հայերն ևս զերծ չեն բազմադիմի ներգործութենէ, և Թէրևս այս է պատճառն որ, մինչև ցարդ անկարող եղած են ազգային կենաց ճշմարիտ հիմունքը դնել, հանրական շահերը ճշդել և անոնց պաշտպանութեան միահամուռ նկրտիլ, կենսական խնդիրներ առանց երկար վիճաբանութեանց ըմբռնել և վճռել, միակ նպատակի մը դիմել, այս է՝ ազգային բարոյական, մտաւորական և նիւթական միջոցներու լծորդութեամբ ազգութեան զարգացումն ու բարօրութիւնը։ Բայց միթէ այս ենթադրութիւնները բոլորովին ճի՞շդ են. միթէ իրօք Հայ ժողովուրդը չէ՞ կարող ուժովին շաւիղին մէջ զարգանալ ու ծաղկիլ, իր հիմնարկութիւնները բարեկարգել, իր եկեղեցիներն ու վարժարանները վերանորոգել, իր տնտեսական ու կալուածական վիճակն արդիւնաւորել. միթէ չի՞կրնար գոնէ քաջալերել իր եկեղեցւոյն, իր կրթութեան, իր գրականութեան, իր լուսաւորութեան և լրագրութեան համար աշխատող ձեռնհաս հովիւներն ու բանւորները։ Գիտենք որ ազգային կենաց բարգաւաճումը կախում ունի նաև զանազան ընկերական և քաղաքական պայմաններէ, գիտենք. և անոնք որ ազգային դանդաղութիւնն ու Թմրութիւնը արդարացնելու կը ճգնին հազար անգամ մէջ բերած և դեռ նոր իրենց կարծիքը փոխած են Թէ՝ ինքնօգնութիւն և աշխատութիւն ճարտարութեան և արուեստներու այլ և այլ ճիւղերու մէջ, բոլորովին անարդիւն կը մնան, ուր որ կենաց և ընչից ապահովութիւն և քաղաքական հաւասարութիւն կը պակսին։ Կարծիք՝ որ աստիճան մ'իրաւացի է, սակայն միթէ Սահարայի անապատը կապրինք, միթէ անտառներու և աւերակներու մէ՞ջ կը բնակինք, միթէ չկա՞ն մեզ շրջապատող վիճակակից ժողովուրդներ որ կը յաջողին Թէրևս անոր համար որ ինքնօգնութեան գաղափարը մեզմէ աւելի լաւ կըմբռնեն ու կը գործադրեն, և դարձեալ, ի՞նչպէս կարող եղած ենք հասնիլ այս նոր տարւոյն, ի՞նչպէս մեր ձեռքը գտնուած արտօնութիւններէն ու իրաւունքէն երբեմն յիմարաբար օգուտ քաղել չգիտնալէն ետև, հիմակ ալ եղածները, մեր նոր քաղաքագիտութեան շնորհիւ առ ոչինչ կը գրենք, և կարծես Թէ ամեն ազգային հաստատութիւն, ամեն ազգային հարստութիւն, եկեղեցի, վանք, կաԹողիկոսական աԹոռներ, վարժարաններ, ազգային անբաւ հողային կալուածներ ևայլն կործանման վիճակի դատապարտելու չափ կը դանդաղինք։

Արդարև այնքան քաջալերական չէ ազգային ներկայ գործերու ընդհանուր վիճակն, այնքան զօրաւոր չեն մեր յառաջդիմութեան միջոցներն, այնքան պայծառ չէ մեր ազգութեան հորիզոնը, որքան որ մեր դաս մը Հայ դիւանագէտներ կը յուսային տեսնել, երբ ժողովուրդը քաղաքագիտական պատրանքով կօրօրէին և զինք մեր ազգային ներքին վերաշինութեան գործէն ձեռնԹափ լինելու անուղղակի յորդորած կը լինէին մինչև ցնոր տնօրէնութիւն. սակայն այն ժողովուրդն որ, որքան յոռի լինի իր դիրքը, անցելոյն սխալներէն օգուտ քաղելու կարողութիւն չունի, որ միայն իր յոյսն ու վստահութիւնը չէ Թէ իր բարոյական և մտաւորական կարողութեանց, չէ Թէ իր ճարտարագիտութեան և նիւթական միջոցներու վրայ, այլ յուլ արտաքին օժանդակութեան, երկդիմի և դիմամարտ քաղաքականութեան և դաշնագրական խոստումներու վրայ կը դնէ որ գործէ, որ իր ընդհանուր շահերը կ'անգիտէ, կ'անգիտէ ազգերու յաջորդական յառաջդիմութեան օրէնքը, և առանց ինքնուրոյն անդուլ աշխատութեան՝ նպատակի մը դիմելու կակնկալէ, այդպիսի ժողովուրդ մ'արդէն կորստեան դատապարտուած է։ Մեր յոյսն ոչ այնքան Հայաստանի սահմաններէն դուրս որքան ներսը գտնուող Հայ ժողովրդոց վրայ է, ժողովուրդ մ'որ անտարակոյս կը զարմանայ Թէ ի՞նչպէս հիւսիսէն ու արեւմուտքէն հասած բարօրութեան խոստումներէ շլացած, պահ մ' իր ինչքն ու երբեմն կեանքը զոհ տալէն ետք, տեղական և մանաւանդ արտաքին թշնամիներու երեսէն անթիւ չարիք կրելէն ետք, մի քանի վարժարաններէ և չոր հացէ զատ՝ փոխարէն բան մը չէ ստացած, գոնէ իր օտարաբնակ ազգակիցները տակաւին չեն համաձայնած կարգադրել տարիներէ ի վեր կախ մնացած կենսական խնդիրներ, կ'զարմանայ Թէ ի՞նչպէս Ազգին գործող մարմինները դեռ չեն միաբանած ազգային ծրագիր մը գծել և անոր հետեւիլ անյայտ Թողլով նաև այն միջոցներու ծրագիրն որ մեզ Հայկական խնդրոյն լուծման պիտի առաջնորդէր, և այս լուծմամբ ամեն հին ու նոր վէրքեր պիտի բուժէր։ Հայաստանցին որքան որ իր պարզմտութեամբ կ'զարմանայ անշուշտ որ ինք ու իր էութիւնը կը լուծուի և դեռ անլոյծ կ'մնայ իրեն վերակենդանութիւն խոստացող խնդիրը, նոյնքան կը զարմանայ նոր տարւոյն սեմը կոխող խմբագիր մ'որ, այդ քաղաքական դարձուածոց պատճառներու հմտութեամբը, չէ կարող ազատ գրել, այլ ստիպուած է կրճատել այսօր ինչ որ գրած է և նախորդ տարւոյն սկիզբն ազգային անդորրութեան վրայ, որ աւելի ևս ծանրացած է այսօր քաղաքագիտութեան բերած նոր վէրքերով և պատրանաց հետեւանք եղող բարոյական վնասութեամբ։ Եւ միթէ նոր քա՞յլ մը անգամ չէ ըրած Ազգը յառաջդիմութեան ճամբուն մէջ։ ո՛չ, այդ չենք ըսեր, այլ կը պնդենք Թէ դարուս զարգացման և ազգային պէտքից համեմատութեամբ առնուած քայլ՝ գրեթէ աննշան հիմակ, կրնար զգալի լինիլ, եթէ ազգային ընկերական և անհատական ճգանց ձեռնտու գտնուէին Ազգին այն դասն որ խելք ու դրամագլուխ ունի, և մանաւանդ եթէ վարչային մարմիններն ու ժողովներն այդ ճգանց կանոնաւոր ուղղութիւն մը տային։

Քանի որ մեր ազգային իշխանութեան հիմը կեդրոնացման դրութիւնն է, առ աստիճան մը, Ազգին ցիր ու ցան և անօգնական վիճակին նայելով, առ այժմ պէտք մը կրնայ համարուիլ քանի որ Ազգային Պատրիարքարանը բոլոր Թիւրքիոյ Հայոց հանրական շահուց պահպանութեան և պաշտօնական յարաբերութեանց միջնորդութեան պաշտօնը ստանձնած է, պարտաւոր է նաև կրել այդ կեդրոնացման անպատեհութիւններէն ծագող ամեն պատասխանատուութիւն և առանց սրտմտութեան լսել այս ճշմարտութիւնը Թէ՝ ժողովուրդն եթէ երբեմն իր ազգային պարտքը չկատարեր, մասամբ մեղաւորն ինքն է, Թէ ժողովուրդն աւելի յառաջադէմ և ուղիղ ձգտումներ ունի քան Թէ ինք, Թէ մեկ կողմէ կրօնական-անխորհուրդ բծախնդրութեամբ, միւս կողմէ օտարոտի դիւանագիտութեան ներշնչութեամբ կը վրդովէ ազգային գործերու բնական ընթացքը, և շատ հաւանական է որ Ազգն աւելի մեծ քայլեր առնէր, եթէ ազգային իշխանութիւնը կատարէր ինչ որ եապէս իր պաշտօնին կը պատկանէր, այս է ազգային զարգացման միջոցներն ուղղել և զօրացնել, ուղղութիւն և մղում տալով նաև անհատական և հաւաքական ձեռնարկներու՝ որ նպատակ ունին զանազան հանրային պիտոյքը լցնել։

(Շարունակելի)

Զապթիյէ նէզարէԹի ալիյէսինտէն Վագթ կազէԹանըզա աԹիտէքի Թէզքէրէ կէօնտէրիլմիշ տիր.

ԿազէԹանըզըն պու կիւն չըգան 2271 նումերօլու նիւսխէսինտէ պիզիմ էվէ սարիգլէր կիրէրէք, պարը էսվապ վէ գըյմէԹտար էշեա սըրգաԹ իԹտիքլէրի մէսմու օլուպ, ֆագաԹ պու խապէրին չայիա Թարզընտա պուլունտուզու վէ Թարաֆը աճիզանէմտէն ԹաֆսիլաԹ ինԹիզար գըլընտըղը մահարրէր տիր։

Հէր եւէրէ խըրսըզ կիրմէք ինԹիմալ Թահթընտա վէ պիզիմ էվ տէ օ իհԹիմալ տախիլինտէ իսէ տէ, պիզիմ էվէ հէմ սարիգ կիրմէտիքվէ հէմ տէ կիրմէք Թասավվուրու՝ մազգուլ օլմազ։ Մէյէր քի, միւԹէհէննին (տէյի) պիր չախս օլա, զիրա սայէի էմնիյէԹվայէի ճէնապը ճիհանպանիտէ կիւնտուզլէրի մէվգի րեսմիի մէմուրիյէԹիմ՝ Թէտպիրը ինզըպաԹիյէնին Թէբիիյինէ նասըլ վէսաիԹէ իտէեօր իսէ, կէճէլէրի տէ իգամէԹիմէ մախսուսիյէԹ իԹիպարը իլէ խանէմ՝ պիԹԹապ օ Թէտպիր վէ Թէբիիյ մէվգիինտէն մաատուտ օլույօր։

Պէօյլէ եէրտէ խըրսըզ ն՞է արաճագ, վէ չայէտ կէլիր իսէ, ֆիիլի ճինայէԹ սաիգասընա, վէ ղայէԹի տէ (սօնու տա) կիրմէզէ գալմագըղըն եագայը էլէ վէրմէք Թէհլիքէսինէ ինհիսար իտէճէք տիր։ Պունունլա պէրապէր պիւԹիւն ալէմին էմնիյէԹ վէ սաայէշինի մուհաֆազա իլէ մուկէլլէֆ պուլունան նազարը մուվաֆֆագըյէԹը ճէնապը Խիլաֆէթբէնահի սայէսինտէ ումուրը ինզըպաԹիյէ վէ էմնիյէԹը տաիմէ հէր եէրտէ ճարի տիր։ Հէր մէմլէքէԹտէ խըրսըզլըգ օլունուր կիպի, ՏէրսաատէԹտէ տախի արա սըրա խըրսըզլըգ օլույօր. ֆագաԹ օ մուվաֆֆագիյէԹը Սէնիյէ տէլալէԹիլէ ֆաիլլէրի եա միւԹէագըպէն վէ եախօտ արասը չօգ կէչմէքսիզին ախզ ու կիրիֆԹ իլէ մէհաքիմ վէ մէվգիյէ Թէսլիմ իտիլէրէք հուգուգը զապըԹա վէ ըապըԹա իյֆա գըլընըյօր։

Զիքըը օլընան չայիա հէր նասըլ մագսէտ վէ մէնֆաաԹ միւԹալաասընա մէպնի իսէ, ղարազքէարլըգ վէ զապըԹայա գարշը պէտխահլըգ եօլընտա պէզըյէԹ Թօհաֆ պիր պէտիա տըր։ ՀաԹԹա իւչ կիւն էվվէլ պիր մէվգի ալիտէ պու չայիանըն մեսմուիյէԹի պէյան վէ ըըհհէԹի պէնտէն սիւուալ պույրուլմասը իւզէրինէ, կէրէք քիւլլիյէն ասլը չըգմազ վէ կէրէք նէ մագսուտ մագսէդը ղարազքէարանէ մահսուսու օլտըղը մուֆասսալէն արզ ու իֆատէ իտիլմիշ իտի։ Իշտէ ինԹիզարընըզա ճէվապէն հիքեայէԹի հագգէթը հալ օլունուր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Խուտավէնտիկեար վիլայէԹինտէ ֆէրմաւթլի գայմագամլըղը՝ Մըխալըճ գայմագամը սապըգ Մէմիշ Բէյէ եֆէնտիյէ,

Էտիրնէ վիլայէԹինտէ Միտէ գայմագամլըղը՝ Էնէզին գայմագամը սապըգ խալայիլ Հագգը եֆէնտիյէ Թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

—

ԻԹալիա տէվլէԹինին Սէն Մօրիս վէ Գուրոն տ'իԹալի նիշանլարը նազըրը Մ. Ջէզար Գօրթէնիյէ պիրինճի րիւԹպէ նիշանը Օսմանի իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Վագթըն Սպանիատան ալտըղը մալումաԹա կէօրէ, կէրէք Սպանիա գըալը վէ կէրէք վիւքէլասը՝ Օսմանլը սէֆիրի Սէրմէտ էֆէնտի հազրէԹլէրի հագգընտա պէք չօգ իհԹիրամ վէ րիայէԹտէ պուլունույօրլար իմիշ։ Պիր տէ Սպանիա տէվլէԹի ֆաստա նուֆուզը ՍուլԹանաԹը Սէնիյէնին Թէրագգըսընը հազզաԹէն արզու իյլէտիկինտէն, ֆաստա պուլունան Սպանիա մէմուրլարը ֆաս հիւքիւմէԹի նէզտինտէ տաիմա մէնաֆիի Սալթանաթը Սէնիյէյէ մուվաֆըգ լիսան գուլլանըյօրլարմըշ։

—

Մուհարէպէի ախիրէտէ էսիր իտիլիպ Ռուսիյա կէօԹիւրիւլմիշ վէ չիմտիյէ գատար Ռուսիա չէհիրլէրինտէն պիրինին աքէրի խաստաԹախանէսինտէ եարասընըն իյԹիյամ պէզիր օլմամասընտա մէպնի գալմըշ օլտուղու հալտէ, կէչէնլէրտէ նասըլսա ՏէրսաատէԹէ ավտէԹ իտէպիլմիշ օլան Սագիզ էֆնալընտա պիր միւլազիմ՝ Օսմանլը էսիրլէրինտէն տահա պիր խայլի զէվաԹըն Ռուսիա խաստախանէլէրինտէ մէվճուտ օլուպ ուզագլըղը սէպէպիյլէ ՏէրսաատէԹէ մուհապէրէ իտէմէտիքլէրինի, վէ էզճիւմլէ քէնտիսինին պուլունտուղը խաստախանէտէ Գօչհիսար միւսԹահֆըզ Թապուրը պինպաչըսը Ալի էֆէնտինին տախի մուգիմ պուլունտըղը հալտէ, էֆէնտիի մումայիլէյհին պիր պաղընը կիւլլէ կէօԹիւրտիկի վէ եարասը հալա էյի օլմատըղը ճիհէԹլէ ՏէրսաատէԹէ ավտէԹ իտէմէտիկինի իֆատէ վէ պէյան էյլէմիշ իմիշ։

—

Բարիզ կազէԹալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, Բիքոն Վարօըընը չըգարմագ իչիւն տէնիզին տիպինէ ինէճէք օլան տալկըճլարը պաշլարընտա պուլունան չարգատաքի ճամլարըն պիրիսի գալտըրըլըպ, եէրինէ պագըրտան պիր լէվհա տէրունինէ պիր Թէլէֆօն վազ իտիլէճէք, վէ տալկըճ եալընըզ պաշընը պիր մըգտար չէվիրինճէ, խարիճտէն վէրիլէճէք ԹալիմաԹը ալըզ ու Թէլագգի իտէպիլէճէյի կիպի, արզու իտէպիլէճէյի չէյի տախի խարիճտէն Թալէպ էյլէյէճէք իմիշ։

—

Եաննատան եազըլըյօրլար կէօ-

ՊԼԵՕՅԻՒՔ ԼԻԳԻՏԱՍԻՕՆ

Օ ԳԱՄԷԼԻԱ

ՊԷՕՅԻՒՔ ՄՕՏԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Ն: 8 ՀԱՃՕՊՈՒԼՕ ՉԱՐՇԸՍԸՆՏԱ Ն: 8

Օ ԳԱՄԷԼԻԱ մաղազասը՝ հէր սէնէ փէտրվար այընտա իճրա իԹտիկի լիգիտասիօնը պու սէնէ քէնտի միւշԹէրիլէրինէ պիր սուհուլէԹ օլմագ պէրապէր Եըլ պաշը հէտիյէլէրինէ սախի մախսուս օլմագ իւզրէ 1881 դեկտ.ին 7նճի բազար իրԹէսի կիւնինտէն իԹիպարէն իճրա էյլէյէճէք տիր։ Պիր այ միւտտէԹ տէվամ իտէճէք օլան իշպու լիգիտասիօնտա էնվայը էշնի մօտա գումաշլարընը նէֆիս վէ ալա ճինսլէրի պուլունաճաղը կիպի, ֆիյաԹլարը տախի ղայէԹ էհվէն օլաճաղընտան, Թէշրիֆէ րաղպէԹ պույուրան միւշԹէրիլէրինի հէր հալտէ մէմնուն իտէճէկինի խասսէԹէն իլան իտէր։

րէ, չէհրը մէզքիւր Թիւճճարանընըն Շէրիֆ Էօմէր նամընտա էմնիյէԹլի պիր ատէմի՝ Գօրֆույա 1500 լիրատան իպարէԹ պարա կըտուբոլար կէօԹիւրտիւկինտէ, Սախտա օլու իւզէրինտէ Թէվգիֆ օլունուպ, եալընըզ 500 լիրասը ղասպ օլունմուշ, վէ գալան պին լիրա Թիճարէթ մահքէմէսի րէիսի Ցավիչիօն էֆէնտինին օլմագլա օնա տօգունուլմամըշ տըր։ Գու սիրգաԹըն հայտուտլա՞ր մը եօգսա մէրգում Էօմէր Թարաֆընտան մը վուգու պուլտուղը անլաշըլմամըշ տըր։

—

Գալատա ինկիլիզ գօնսօլօսը Մ. Բէրսի Սանտիսըն՝ Ինկիլթէրանըն Ռումանիա ժէնէրալ գօնսօլօսլըղընա Թային օլունտուղու կիպի, Թունա սէյրը սէֆաինինէ տաիր մէճլիսըն գարարլարըն իճրասը իչիւն տէ Գալատա ինկիլիզ գօմիսէրլիյի իտէճէք տիր։

—

Ալէմանիա սէֆարէԹխանէսի սըր քեաԹիպի Բրէնս Էրնպէրկ՝ վալիտէսինին աղըրճա քէյֆսիզ պուլունմասը ճիհէԹիլէ էվվէլքի կիւն մէմլէքէԹի ճանիպինէ ազիմէԹ էյլէմիշ տիր։

—

Ցիւն կիճէ սաաԹ 2 րատտէլէրինտէ ԳալաԹատա Հիսար—Ցիպի նամ մահալտէ վագը Ալ Եանի քէխեասի գարշըլընտա պիր քեարկիր խանէտէն աԹէշ զուհուր իտէրէք, եալընըզ մէզքիւր խանէ միւհԹէրիգ օլտուղու հալտէ պասԹըրըլմըշ տըր։

—

Պէյօղլունտա Աեազ—Բաշտա սօգագընտա Աիչէ նամընտա պիր խալըմ գադընը՝ քէօԹահէստան պիր Թագըմ գըզլար կէԹիրէրէք 10—20 մէճիտիյէ մուգապիլինտէ չունտա պունտա էվլատլըղ աԹմագտա, վէ պիր գաչ կիւն սօնրա կէտիպ սաԹըլըղ գըզլարը պարտարագ պաշգալարընտա սաԹմագտա վէ պէօյլէճէ հէմ պիր նէվ էսիրճիլիք վէ հէմ տօլանտըրըճըլըգ էֆալը գայիրհարընտա պուլունմագտա իմիշ։

—

Ատանա վիլայէԹի տէֆԹէրտարը Զէլէպի էֆէնտի պու քէրրէ վէֆաԹ իԹմիշ տիր։

—

Գարատէնիզ վէ Անատօլու տէնիզինտէ հավալար քէսպը իԹիտալ իԹմիշ վէ ղայէԹ հաֆիֆ բօրեազ էսմէքտէ օլտուղը հալտէ Անատօլուտա իսէ հավալար Թէպտիլ իԹմէյիպ էլան չիտտէԹլի իմիշ։

—

Իրան Քիւրտիսթանընտա վագը Սավուճ—Պուլագ նամ մահալտէ էումուրճագ խասԹալըղը զուհուր իԹտիկի խապէր վէրիլիյօր։

—

Պէյրուտ վէ Ճէպէլի Լիպնանտա պիր իքի հաֆԹատան պէրու սէլլէր կիպի եաղմուր վէ քիւլլիյէԹլի գար եաղմագտա օլտուղընտան, Պէյրուտ իլէ Շամ արասընտա մուխապէրաԹ գաԹ օլունմուշ տըր։

—

—Կէչէն ճումաա իրթէսի կիւնիւ Պէյօղլունտա Զագմագ սօգաղընտա պիր խանէյէ 2 խըրսըզ կիրերէք, պունլար պիր օտա իչէ հէմէք օտասընը վէ մաթպախ թագըմընը թօբլամըշլար վէ աճագ խւսթիւ հարպինէ պիր տէ թաամ իճտիքտէն սօնրա էչճահ մէսրուգէյի ալըրագ ֆիրար իթմիշլէր տիր։ Շուրասը չայանը տըգգաթ տըր քի, գայլօնճու գուլլուղու գարագօլու մէգքիւր խանէնին իքի ատըմ էօթէսինտէ իմիշ։

—Էվվէլքի կիւն Թօբխանէտէ Լիւլէճիլէր չարշըսընտա պիր ախչամ տիւքքեան երգըլմըշ իսէ տէ, Նուֆուսճա զայիաթ օլմամըշ տըր։

—Այտըն հավալիանէսինտէ պուլունան մահպուսլար գաճըլարը գըրարագ ֆիրար իթմէք իսթէմիշլէր իսէ տէ ժանտարմալար թարաֆընտան սիլահ իսթիմալ օլունարագ իչլէն էօնիւ ալընմըշ վէ պիր մահպուս ճէրհ իտիլմիշ տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

Իսկիւտար իճրա տաիրէսինտէն կէլէն իլան

Ֆաթմա հանըմըն միւթէվէֆֆիյէ Էլէնգօ գաթըն վէրէսէսի Թօտօրի վէ Բանայօթ զիմմէթլէրինտէ պարլամ ալաճաղը օլան մէպալիղէ մուգապիլ տաինէ էօհտէսինէ վէֆաէն ֆէրաղ իտիլմիշ օլան Գուզկունճուգտա ինաալէ ճատտէսինտէ 202 նումերօլու պիր պապ արսանըն ֆիւրուխթի մահքիւմ օլմաղլա, թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա միւզայէտէսինէ միւպաշերէթ օլունաճաղը Իսկիւտար իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունուր։

3 չուլայ 97

Պէյօղլու պիտայէթ մահքէմէսի իճրա տաիրէսինտէն կէլէն իլան։

Րաֆայէլին Ցովհաննէսէ 98 ֆիյ 244 նումերօլու իլամ մուճիպինճէ տէ յնի օլան մէպալիղը մալիւմէնին թէսվիյէսի զըմնընտա Պէյօղլունտա Ջալլագ սօգաղընտա 59 նումերօ իլէ մուրագգամ պիր պապ խանէտէ միւլքէսարրըֆ օլտուղու Նըսըֆ հիսսէի չայիասընըն թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլ միւզայէտէ ֆիւրուխթինէ թէշէպպիւս օլունաճաղը Պէյօղլու պիտայէթ մահքէմէսի իճրա մէմուրիյէթի ճանիպինտէն իլան օլունուր։

8 չուլայ 97

Պիրինճի տաիրէի պէլէտիյէտէն կէլէն իլան

Գաթանը Ցագիգ վէ Աեազմա վէ Խաթթապ վէ Պաղչէ վէ Ամբր վէ Ջաթլատը վէ Եէնի վէ Գումգաբու չէքէ բուսամաթըյա քեօբրիւ պաշընտաքի մանավ վէ Թիւթիւնճիւ պարագալարը վէ Սուլթան Ահմէտ պաղչէսի վէ տաիրէնին աչճըլըգ վէ բապուճճըլըգ վէ գահվէճիլիք վէ սաիրէսի վէ տաիրէնին հուտուտը տախիլինտէքի բաչավրա բուսումը 98 սէնէսի մարտը իպթիտասընտան չուլայթը զայէսինէ գատար պիր սէնէլիք օլարագ չէրաիթը լաղըմէ իլէ իճար վէ իհալէ գըլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն քէֆիլ վէ խաթտ տէքօզիթօլարըյլա պէրապէր իչպու չուլայթըն 20ինճի կիւնիւնէ գատար պէրինճի տաիրէի պէլէտիյէ մուհասէպէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

6 չուլայ 97 3—2

Գատըքէօյ տաիրէի պէլէտիյէսինտէն կէլէն իլան.

Թէգաւուտ իտէն 98 սէնէսի մարտը իպթիտասընտան իթիպարէն 10ըննը Գատըքէօյիւ Տաիրէի պէլէտիյէսինին գանթար վէ բաչավրա բուսումը զուհուր իտէճէք թալիպինէ իհալէ գըլընմագ իւզրէ, իչպու չուլայթը բումինին 8ինճի կիւնիւնտէն 25ինէ գատար տաիրէճէ միւզայէտէյի էվվէլիյէսի իճրա գըլընաճաղը ճիհէթլէ, թալիպլէրինին միւթէահհիտլէրիլէ պէրապէր տաիրէ մուհասէպէսինէ միւրաճաաթլարը իխթար օլունուր։

8 չուլայ 97 3—2

ԽԱԼԻՍ ՍԻԻՏ

Աթիւսէքի չէրաիթլէ ֆիւրուխթ օլունուր։

1° Օգգասը 100 բարայա։

2° Եանըմտա տարմա պիր սիւտ տէրէճէսի պուլունտուղունտան, միւշթէրիլէր մէզքիւր տէրէճէ իլէ սիւտիւ մուաճէնէ իտէպիլէճէքլէր տիր։

3° Հէր հաֆթա պաշընտա չէթէլէլէր թէսլիմ օլունաճագ տըր։

4° Էվ ուչագլարընա հիսապ սօնունտա 100տէ 5 թէէտիյէ օլունաճագ տըր։

5° կիւնտէ 5 օգգատան զիյատէ սիւտ իսթէյէն խաստախանէլէր, կէճէլի մէքթէպլէր, գազինօ վէ օթէլլէր վէ բասթաճը տիւքքեանլարը միսիլլիւ մահալլէր իլէ պըրճա բազարլըգ օլունուր։

Պուլունաճագ մահալլէրիմ պէր իճճը աթի զիքր ու թաատատ օլունուր։

Պէյօղլունտա Աղա ճամիսինտէ գահվէճի Ցովհաննէս աղանըն 135 նումերօլու գահվէսինտէ,

Պէյօղլունտա Թարլա պաշընտա Աթթար Պօղոս աղանըն 40 նումէրօլու աթթար մաղազասընտա,

Պէյօղլունտա Հաճճօբուլօ խանընտա Ռուբէն աղանըն 39 նումերօլու տիւքքեանընտա,

Րուս գանչէլէրիասընըն արգասընտա Օսֆիա սօգաղընտա 9 նումերօլու քեարկիր պագգալ տիւքքեանընտա,

Պէյօղլունտա Պալըգ Բազարընտա վագը Եըմէնի քիլիսէսինին արգա սօգաղընտա Քէրէսթէճի Արթին պէյին տիւքքեանընտա,

Բանկալթըտէ Քէրլօճի Գէորգ աղանըն տիւքքեանընտա։

Մահսուլաթը Նէօլէօն Մէրտէն
Բնկալթըտէ Պէյլիք Ֆըրընը արկասընտա. 6—4

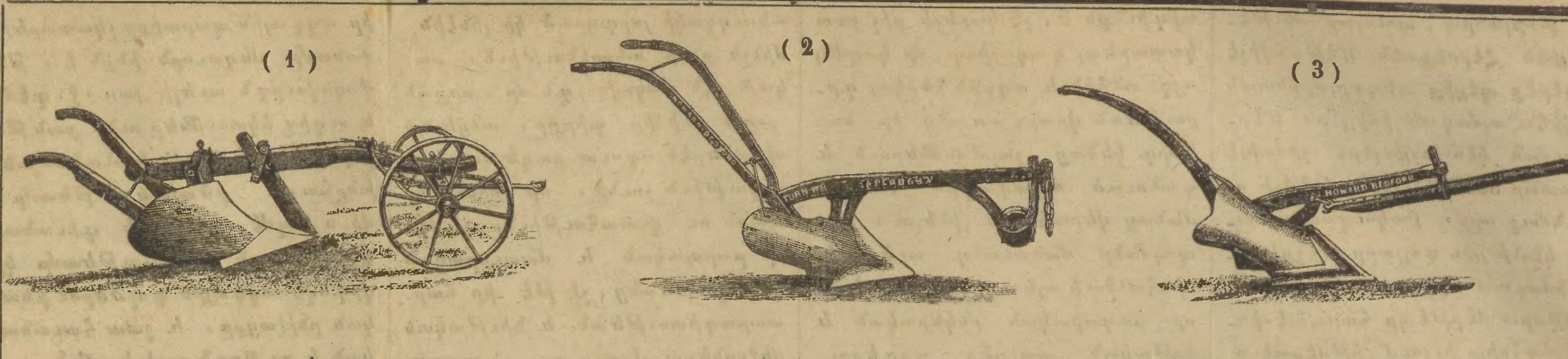

ՉԻՖԹՃԻԼԷՐԸ ՄՈՒՀԻՄՄ ՏՕԼԱՑԼԸԳ — ԱՃԷՆԹՕՍՈՒ ՏԷՐԱԼԻՕՂԼԷ ԳԱԼԱԹԱՏԱ

Ց. Մ. Ց՝ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Պալատէ րէսիմլէրի կէօսթէրիլէն սապանլար, վէ սայիր հէօվաթը զըրաաթէ իչիւն Ինկիլթէրրանըն զըրաաթ ճէմիյէթը զըրայէսի թարաֆընտան ԷԼԼԻ ԱԼԹԸ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԻՒՔԵԱՖԱԹ գազանմըչ օլան Միւսիւ Հօուարտըն իճատը օլուպ, Անատօլու վէ Ռումէլի չիֆթճիլէրինէ պէօյիւք գօլայլըգլար կէօսթէրմիշ տիր։

Մէզքիւր սապանլար կէրէք եումշագ վէ կէրէք սէրթ թօբրագլարտա գուլլանըլըր, վէ պու սապանլարըլա իշլէյէն չիֆթճիլէրին իսթիֆատէ իտէճէյի գօլայլըգլարը թարիֆ իլէ անլաթմագ միւմքին տէյիլ։

Մէզքիւր սապանլարըն պիչիմի էսկի ուսուլտէ օլան վէ ԱՐՕՐ վէ ԳՕԹԱՆ տէնիլէնլէրէ պէնզէր իսէ տէ, էօյլէ պիր ալա ուսուլտէ իմալ իտիլմիշ տիր քի, իւթէնտիյի տէրինլիքտէ չիֆթ սիւրիւլէպիլիր, ազ քօրկունլուգլա չօգ իշ կէօրէճէք տիր։ Հասըլը պու ալէթին վասըֆ օլունարագ տախի բէք պէօյիւք խըզմէթ իտէպիլէճէյի Անատօլու վէ Ռումէլի ահալիսինէ սուրէթը մախսուսէտէ իլան օլունուր։

Մէզքիւր սապանլարըն Թօբրագա սաբլանան ուճլարընտան եէտէքլէրի տախի պուլունուր։

	(1) Ն° աղըրլըղը գըյէ	60	Փի.	5	Օս. Լ.	եէտէյի	15 ղրշ.
	(2) » »	40	»	3	» »	»	12 »
Սաֆի տէմիրտէն	(3) » »	20	»	2	» »	»	12 »

Գաթըր վէ սայիր հայվան իլէ նագլի չօգ գօլայ տըր։

Իչպու սապանլար հագգընտա զիյատէ մալումաթ ալմագ իսթէյէն, տօղրուտան տօղրույա մուսաֆիլէհիմ Մուրատեան պիրատէրլէրէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։ Թաշրալարտան օլունան սըբարըշլարըն պէտէլի բէշինտէն էօտէնմիշ հալտէ տէրհալ կէօնտէրիլիր։ Պու մաքինալարըն խայլու[illegible] քի Թալիպինէ վէրիլէճէք տիր։

ԹԱՇՐԱՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ ՎԷՔԻԼԼԷՐԻՄԻԶԻՆ ԽԻՍԻՄԼԷՐԻ

Թրապզօն. Եօզկաթ. Էնգիւրէ. Զանկըրը վէ Քէսկին. Սիվրի Հիսար. Պէ, Պազար. — Գէորգ աղա Թօբալեան. Ամթարճը խան Ն° 14

Պրուսա. Պօղոս վէ Ցակօրճան աղա Տէմիրճի
Պաֆրա. Կարապետ աղա Աթմաճեան
Սամսօն. Ն. Ճինկօզեան Մ. Տատեան վէ Գ. Միքայէլեան աղալար վէ գումբանեասը
Երզինկեան. Ցակոբ աղա Շաւարշ
Պանտըրմա. Ցովհաննէս աղա Տէր Անտոնեան
Քէօսթէնճէ. Գարագալը պիրատէրլէր
Էրզրում. Ցովհաննէս աղա Խնճրեան
Կիւրին. Մանուկ աղա Ց. Քօչունեան
Գայսէրիա. Համբարձում աղա Գազանճեան
Թօգաթ. Անտոնիկ աղա Փիլիպպոսեան
Մէրզիֆուն. Մկրտիչ աղա Ֆէնէրճեան
Խարբութ. Ճիվան աղա Թէրզիպաշեան
Քէօթահեա. Քեահեաեան գումբանեասընտան Ցակոբ աղա Սուճուեան
Ատանա. Գրիգոր աղա Աւետիսեան
Պալըքէսէր. Կարապետ աղա Քօսաիկեան
Աֆիօն Գարահիսար. Ցակոբ աղա Տօնէլեան
Գայսէրիյէ. Նազարէթ աղա Մալխասեան
Զօրում. Գրիգոր աղա Զօրթեան
Ամասիա. Կարապետ աղա Կիւմիւշեան
Սունկուրլը. Աւետիս աղա Թալասեան
Մուսուլ. Հէյվաճէ Տավուտ Թէմօ վէ չիւրէքեասը
Մէրտին. » Մահտէսի Թօմա Միմարպաշը
Սղերտ. » Ճիպրայիլ Եուսուֆ Ապլօչ էֆէնտի
Սըվազ. Պետրոս աղա Տէրպապեան Շէյխ խանընտա
Էտիրնէ. Խաչատուր վէ Թադէոս Մէնզիլճեան աղալար Գազազխանէ չարշըսընտա
Թէրսիս. Հաճի Գրիգոր աղա Փանոսեան
Մալաթիա. Աւետիս աղա Նագութեան
Զանագ գալէ. Անդրանիկ աղա Թաշճեան
Գասթամունի. Գրիգոր աղա Թագւորեան

ԲԱՈՒԷԼԻՆ ԱՆԻՍՈՆ ԲԷԼԷՍԷՆԿԻ

ՔՕՃԸՆՄԱՅԱ, ՆԷԶԼԷՅԷ, ԿԷՕՅԻՍԷ, ԷՕՔՍԻԻՐԻԿԷ ՎԷ ՂԱՅՐԻՀԻՄԷ ԲԷՔ ԷՅԻ ՏԻՐ

Ֆէվգէլատէ պիր էօքսիւրիւքտէն էյի օլան Սգօչիատա Նէբբէ նամ Ինկիլթէրէլի պէյիք Թօբ սանտալընըն պիր Թայիֆէսի աթիտէքի մէքթուպը եազըյօր։
Էֆէնտի,
Բէք չէտին պիր էօքսիւրիւքտէն Թութուլուպ, կէճէլէրի ույգու ուեույամամագտա վէ միւթէմատիէն մուզտարըպ օլմագտա պուլունտուղում հալտէ, էսալէթլու գօնթ տը Գիյթնէս՝ սիզին Անիսօն Բէլէսէնկի նամ էմսալսըզ մուալիճէնիզի պանա Թավսիյէ իթտիկինտէն, անիտէ մէզքիւր իլաճտան ալտըմ, վէ Թէէմինէն սիզէ պէեան իտէրիմ քի, պիրինճի ալըշտա բէք չօգ էյիլիկինի հըսս իթտիմ, վէ իչիմտէն ասլա մէն օլունմատըմ Պիրինճի չիչէ պիթմէք պիթմէզ քեամիլէն էյի օլտում իչթէ օլ վաղըթտան պէրու սիզին իլաճընըզա քէմալը էմնիյէթիմ օլտուղունտան, հէր քէսէ տէ Թավսիյէ իթմէքտէն կէրի տուրմամ։

Նէբբէ նամ Ինկիլիզ Թօբ սանտալընտա Վ. ԼԻՆԿԷԼ

ԲԱՈՒԷԼԻՆ ԱՆԻՍՕՆ ԲԷԼԷՍԷՆԿԻ

Էօքսիւրիւք, Նէզլէ, սօլուղան, Թըգնէֆէս վէ սաիր պու կիպի խասթալըգլարը էյի էտէր։

Պու էմսալսըզ իլաճ՝ Նէզլէյի, էօքսիւրիւյիւ, պօղազ Քութկունլուղունու, նէֆէս ալըշ վէրմէքտէքի կիւճլիւյիւ, վէ պօղազ աղըրըլարընը անիտէ էյի եարմագ խասսէի խարիգիւլատէսինէ մալիք տիր։ Քէզալիք պու մուալէճէ՝ գաթը պալղամը սէքքտիւրիւր, վէ սուհուլէթլէ Թիւքիւրթիւրիւր։

Պօղազլարը ֆէնա հալտէ կիճիքլէնիպ պունտան հուսուլէ կէլէն էօքսիւրիւքտէն տօլայը կիճէ կիւնտիւզ պինհուզուր վէ մուզտարըպ օլան զէվաթ՝ պու իլաճլարտան ալտըգլարընտա, իւք տէֆաատա էյիլիք կէօրիւրլէր, վէ էքսէրիա պիր չիչէ իլէ Թէքմիլ էյի օլուրլար։

ԲԷՔ ՉԻՅԱՏԷ ՏԸԳԳԱԹ ԼԱԶԸՄ ՏԸՐ ·

(Ինկիլթէրրա տամկա մէմուրլարընըն էմրի մուճիպինճէ) սիյահ իւզէրինէ պէյազ եազըլարըլա ԹՕՄԱՍ ԲԱՈՒԷԼ ՊԼԷՔՖՐԱՅԸՐՍ ՐՕՏ ԼԸՆՏԸՆ քէլիմէլէրի թահրիր օլունմըչ վէ հէր պիր չիչէնին պօղազընտա եափըշտըրըլմըշ տըր։ Պու մարգայը համիլ օլմայան հէր չիշէ սախթէ տիր։ Պէհէր չիշէ անկլօզ իւզէրինտէ ֆապրիգանըն Աթեան, ով վէ ֆօրէ մարգասը պուլունմալը տըր։

Իչպու մուալէճէ՝ կէրէք Թօրատան վէ կէրէք բէրագէնտէ օլարագ, Տէրսաատէթտէ ԳԱՆԶԻՒՔ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ էճզախանէսի իլէ մէմալիքը Շահանէտէ պուլունան տիւքեր պիւթիւն էճզախանէլէրտէ սաթըլմագտա տըր։

ԱԼԱ ԳՈՆՖԻԱՆՍ

Ն. Մ. ՊՈՒԼԼՕՐԵԱՆ

ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

Ն° 38 ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՎՕՅՎՕՏԱՏԱ Ն° 38

Մէզքիւր մաղազատա Ֆրանսանըն Պօրտօ ֆապրիգալարընտան Օկիւսթ Մէլէր վէ Րանգօր նամ ֆապրիգալարըն հէր ճինս գօնեագ վէ չարապլարը իլէ, Սէլանիք, Զանագ Գալէ, Գըրգ Քիլիսէ, Գարթալ վէ մահալլը սաիրէ հնվաի չարապլարը մէվճուտ օլտուղու կիպի, հէր ճինստէն ամպէրճէլէր (լիքէօր) վէ չիգօլաթալար վէ չայլար մէվճուտ տըր։

Պունլարտան պաշգա, մէզքիւր մաղազատա գանթարիյէ մալի վէ պալըգ եումուրթասընըն, վէ Էտիրնէ տիլի վէ բէյնիրլէրինին էն ալա վէ էն նէֆիս ճինսլէրի սաթըլմագտա տըր։

Ֆիյաթ մասատէսինէ կէլինճէ, պուտուն սաիր մաղազալարա նիսպէթէն նէ տէրէճէ տաճն օլտուղու՝ 150 գատար էճնէպի միւթէպէրանը թիւճճարանըն խանէլէրի լէվազիմաթընը մէզքիւր մաղազատան թէտարիք իթմէլէրինտէն անլաշըլըր։ Պու տէսիյլիմէ պիր քէրրէ մէզքիւր մաղազատան ախզուիթա իտէն գանի օլապիլիր։

Բէզզալիք իչթիրա օլունան մալլէրին նագլի իչիւն տախի պէօյիւք գօլայլըգլար իթթիխազ օլունմուշ տըր։ Շէօյլէ քի, կէրէք Աթամսօլ, վէ կէրէք Պէյօղլու վէ կէրէք Գատը քէօյիւնտէ միւշթէրիլէրին խանէլէրինէ գատար թէսլիմ օլունտուղու կիպի, սաիր քէօյլէր իչիւն տախի վափօր վէ բազար գայըգլարընա թէսլիմ օլունուր։

Ումարըզ քի, պու գատար ֆէտաքեարլըգ կէօսթէրէն մաղազայա, հէմշէհրիլէր կիպի, միլլէթտաշլարըմըզ տախի րաղպէթ միւսաարաաթ իտէրէք, մէմնուն օլուրլար։

ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸՆԸ ՏԱԻՐ

ՎԻԷՆՆԱՆԸՆ ՄԻԼԼԷԹ ՊԱՆԳԱՍԸ

Իչպու պանգա էօմիւր սիկուրթասընտան մաատա, չօճուգլարըն պէօյիւմէսինէ գատար պիր սէրմայէ բէյտա իթմէք իւզրէ ազչէ տախի գապուլ իտէր։

Պու պանգա Ավուսթուրեա տէվլէթինին 1869 սէնէսի 8 Մա[illegible] 1870 [illegible] 27 [illegible] 747/640 Նումերօլու [illegible]։

Մէզքիւր պանգա՝ ինսանըն էօմրիւնիւ մուայյէն իքրամիյէլէրլէ վէ քեաֆֆէի չէրաիթը մալիւմէ իլէ սիկուրթա իտէր. Եանի էօմրիւնիւ սիկուրթայա գօյմագ իսթէյէն ատէմ կէրէք հէր նէ վագթ վէֆաթ իտէր իսէ, վէ կէրէք սիկուրթա միւտտէթինինտէն սօնրա սաղ գալըր իսէ, պու պանգա օ ատէմին թային իթտիկի մըգտար մէպլաղը, վէ օրթագլաչը օլան սէրմայէլէրի սիկուրթա իտէր։

Մէզքիւր պանգա՝ թալէպ օլունան թագսիթաթը, ասլա Թէնզիլ վէ Թէնզիլ իթմէքսիզին սէքիզ կիւն սօնրա թէէտիյէ իտէր, վէ ինսանիյէթ բէրվէրլիք գավաիտինէ թէվֆիգէն, քէնտի միւշթէրիլէրինէ բէք միւսաիտ չարթլար վազ էյլէր։

Տահա զիյատէ մալումաթ վէ թաֆսիլաթ ալմագ իչիւն Աճէնթան՝ բէք չօգ լիսանտա րիսալէլէր թէտարիք իթմիչ տիր։

Թիւրքիյէ վէ Մըսըր իչիւն ճէնէրալ աճէնթէ
Ա. ՀԷՖԹԷՐ
Գալաթատա Գարաքէօյտէ պօրսանըն գարշըսընտաքի տաիրէնին իքինճի գաթընտա 13 Նումերօլու օտատա։

Աթամսօլտա Քիւչիւք Եէնի խանտա Մ. Հէրմ. Ա. Հօլչթէյն վաթըր կէլմիչ օլան հէր սիկուրթա պէտէլինի ալմագ ու գապուլ իթմէյէ մէմուր տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա. 20 Փետր.	
Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	100 5/16
Օսմ. էսհամը աչըլըտը	11-5/16
» » գաբանտը	11- 1/8
Խութիգրազ 65	14-
» 69	12 1/2
» 71	65 1/4
» 72	22 3/4
» 73	11-1/4
Օսմանլը պանգասը	18-
Մըսըր տույունու մուպէ հըսէ	65-
» իմթիյազլը	88-
Րուսիա իսթիգրազը	84-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-
Փարիզ 20 Փետր.	
Ֆրանսա. էսհ. 3 % Փր.	83-15
» » 5 գրօնսուզ	114-90
Օսմ էսհամը աչըլըտը	11-45
» » գաբանտը	11-40
Խութիգրազ 65 Փր.	-
» 69	58-
» 73	57-
Մըսըր ֆօնտ. մուպէ հըսէ	330-
Գրէտի Լիօնէ	750-
Օսմանլը պանգասը	702 50
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	49 75
Իթալիա էսհամը	85 90
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վատէ	25-27
Վիէննա, 20 փետր.	
Աճիօ ֆիօրին	-
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	22 70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհմ ում. տիւն ազչ. գաբ.	12 22
Պու սապաթ աչըլըտը	12-25
Խութիգ. 63 (Մուճթօն) 6 % Փ.	69-
» 65 » 6 % Փ.	67 50
» 69 (Բինտր) 6	61 50
» 72 (Գօն տիւ Քրէդօր)	22-
» 73 6 % Փ.	57 50
Ռումէլի շըմէնտըֆէր 3	49 50
Ազէէ ֆայիզի	09-
Րէբօր Ղէր	00
Հէվալէսիզ »	-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7-
Օսմանլը պանգասը	9-
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5 50
Թրամվայ	3 60

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղչ. Փր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107-38
Մէթալիք »	205-
Պէշլիք »	209 20
Ալթըլըգ »	127-10
Պագըր »	610-
Գայմէ »	900-
Ինկիլիզ լիրասը	110-35
Ֆրանսըզ ալթունու	88-05
Ֆօլ	90-22
Գրիմեզ ալթունու	51-20
Գարպօն գայմէսի	8-85

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱՅԵԱՆ